

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Ercheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark.. vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 24 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 17. Juni 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Bitka v Normandiji

Izid dosedanjih bojov ob Rokavskem zalivu - Vojaška ocena operacij na zapadni fronti
Nemški vojak se zaveda ciljev svojega bojevanja - Sovražnik se ni polastil velikih
pristanišč in tudi ni prodril v globino francoskega ozemlja

Teden dni je minulo, odkar so anglo-ameriški padalski lovci in letalske čete padle med lukama Le Havre in Cherbourg par kilometrov od francoske obale z neba. Istočasno je sovražnik izkrcal maso obalnih vozil, oklopniških divizij, artilerijskih brigad in pehotnih odredov na južni rob Rokavskega zaliva. Več let so pripravljali naši sovražniki ta dan v vseh posameznostih. Za ta cilj so vpregli ogromne gospodarske možnosti njihovih svetovnih imperijev. Kar so Angleži izgubili 4. julija 1940 na begu pri Dünkirchen-u, naj bi štiri leta pozneje zopet pridobili z vpostavo celokupnega mornariškega in vojnega potenciala Zedinjenih držav in Velike Britanije.

Kakšen je danes — sedem dni po pričetku tega podviga — položaj na tistem približno 150 kilometrov širokem obalnem pasu, ki sega od izliva Seine do severne konice polotoka Cotentin, in na katerega zavzetje v prvem naskoku so z gotovostjo računali tako v Londonu kakor tudi v Washingtonu?

V vzhodni polovici, med luko Le Havre in med izlivom reke Orne, je moral sovražnik beležiti polen neuspeh. Odredi, ki jih je skušal izkrcati iz zraka, so bili popolnoma razbiti in uničeni. Cete pa, ki so se zamogle ob

zaščiti ladijskih topov približati obali, so izkrmavale, v kolikor se niso potopile v zaprekah in minskih poljih Atlantskega branika in njihovih predobalnih zaprek.

Pa tudi sovražne edinice, katerim je uspelo priti na suho zemljo zapadno od reke Orne do reke Vire, so morale plačati po ugotovitvah sovražnega tiska sleherni kvadratni kilometer zavojevanega ozemlja z ogromnimi izgubami. Zaman so skušali zavzeti mesto Caen, da bi s tem glavnim mestom departementa Calvados dobili vsaj eno pomožno lukko v svoje roke. Junaške nemške čete so odbile vse napade na to centralno točko invazijskega ozemlja, s tem pa so bili v veliki meri prekržani sovražni načrti.

Tako besnijo jugozapadno od mesta Bayeux ob koncu prvega invazijskega tedna zelo srditi boji. V teh bojih zamore sovražnik uveljaviti svoje izredno močne letalske sile. Letalci prihajajo pri tem iz pristanišč na oni strani Rokavskega zaliva in niso (tako kakor izkrcane čete) navezani na dovoz goriva, municije in hrane, na dovoz, ki je z vsakim nadaljnjim dnem vedno težavnejši. Četudi je brodogradske invazijske sile napram našemu, ki je bilo ob pričetku vojne šele v gradnji, številčno v premoči, je vendarle

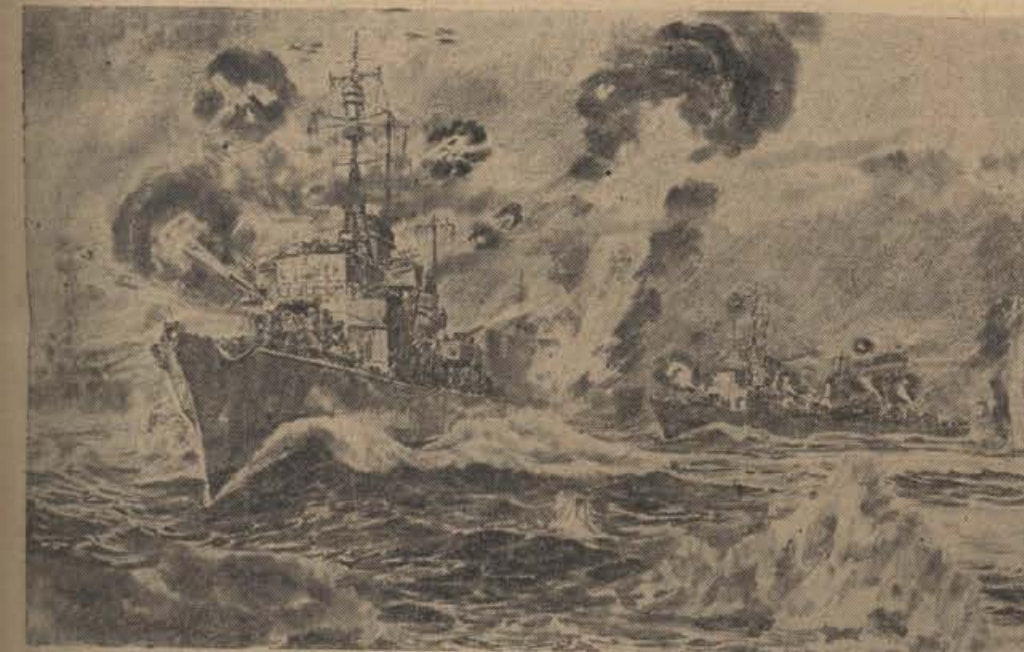
vpostava naših hitrih čolnov, vedetnih čolnov in našega letalstva zahtevala velike žrtve med edinicami, ki so imele dovažati sovražnim izkrcanim četam material in oskrbo. Sleheri liter goriva, sleherni granata in sleherni komad prepečenca, ki ga potrebuje angleški ali ameriški vojak, se mora transportirati preko vode, ne da bi imel sovražnik na razpolago pomorske luke ali vzletišča za urejen transport.

Še bolj važno je, da so se na desnem krilu sovražne invazijske fronte, torej na severnem odseku polotoka Cotentin, razbili vsi sovražni napadi iz zraka kakor tudi iz morja. Od velike atlantske trgovske luke Cherbourg, čije posest bi sovražnika spravila v neodvisnost od slučajnosti vremena, morskega toka ter plime in oseke, pa je nasprotnik po osmih dneh boja še vedno zelo oddaljen. Sovražnik se je moral omejiti na malo mostišče pri St. Mere-Eglise, katero je zamogel zavojevati v prvem naskoku.

Ko je sovražnik doživel svoj neuspeh med mestoma Caen in Le Havre in ko ni zamogel dalje prodirati proti Cherbourg, je skušal priti do svojega cilja po tretji poti. Sovražnik skuša prodreti v jugozapadni smeri, da bi na ta način čimbolj odrezal celokupni polotok Cotentin, v upanju, da bo cilj, ki ga je zgrešil v direktnem naskoku, vendarle dosegljiv po ovinku.

To je torej rezultat tedna, polnega bojov: Na približno 80 kilometrov široki fronti stoji številne sovražne divizije, tesno stisnjene na ozke obalne pasove, na mnogih mestih prekinjene po nemških oporiščih, zaščitene pa v prvi vrsti po njih ogromni armadi, ki jih ščiti z ognjem ladijskih topov pred nevarnostjo, da bi jih vrgli v morje. Dva svetovna imperija sta na ozkem nasipu nakopičila pomorske in letalske sile ter večje število izkrcanih čet, ne da bi si zamogla zasigurati najprej luke in ne da bi zamogla prodreti v notranjost. Ta rezultat je bil odkupljen z ogromnimi krvavimi žrtvami.

Medtem dovajajo Nemci operativne divizije in se ojačuje nemška vojska v bojnih odsekih z letalskimi in oklopniškimi silami. Izenačenje sil se odigrava z vsakim novim dnem. Nič čudnega torej ni, da je teden dni po invaziji utihnila celo onstran Oceana, v New Yorku in Washingtonu vsa baharija, in da ni več govora o veselih bitkah s papirnati kačami ob pričetku bojov. Tudi v Zedinjenih državah se že pripravljajo na dolgo trajajoče srdite boje. Tamkajšnje politično vodstvo se že vprašuje s strahom, v kakem duhu naj ameriški vojak vztraja v tem boju, ko ne vé (prav tako kakor angleški vojak), za kaj se pravzaprav bori.

Wirksamer Einsatz der deutschen Kriegsmarine gegen die Invasionsflotte

Unsere Torpedoboote stießen mitten in die Invasionsflotte und schossen ihre Torpedos mit Erfolg auf die feindlichen Schiffe, die durch künstlichen Nebel sich diesen Angriffen zu entziehen suchten. Unsere Torpedoboote liefen nach diesem Angriff vollzählig in ihren Stützpunkten ein, um eine neue Munition zu übernehmen.

PK-Zeichnung Kriegsberichter Friedel

Sovražnik ni razširil svojih mostišč

Silovite pomorske praske pred invazijsko fronto - Srditi boji v Normandiji - Potek operacij na zapadu in v Italiji

8. junija je naslikalo vrhovno poveljstvo nemške vojske položaj na zapadu in v Italiji kakor sledi: V Normandiji je skušal sovražnik razširiti svoja mostišča. Novega izkrcanja pa ni bilo. Vzhodno od izliva reke Orne so nemške čete stisnile sovražnika na najožjem prostoru ter ga zavrnile od obale. Med Caenom in mestom Bayeaux je pričel sovražnik napadati proti jugozapadu. Istočasno je pričel protinapad naših rezerv. Trenutno se vrše boji za mesto Bayeaux. V sovražnem mostišču se držijo lastna oporišča v nezlomljivi obrambi. Severno od Carentana so imeli Amerikanci — stisnjeni vsled naših koncentričnih protinapadov — najtežje izgube. V zalivu St. Martin se je razbil sovražni poskus izkrcanja v ognju nemških obalnih baterij. Nemško letalstvo je silovito bombardiralo sovražno brodovje. Samo nemški lovci so zbili 89 sovražnih letal. Izredno uspešni so bili tudi nemški hitri čolni, ki so potopili celo vrsto sovražnih edinic in vozil. Mornariška obalna baterija Marcouf je v težišču sovražnih napadov uničila številne sovražne edince, med drugim tudi neko križarko. Končno je razbila sovražni obroč. — V Italiji je prodiral sovražnik z močnimi silami na obeh straneh jezera Bracciano. V področju Civitavecchia in Civita Castellana je prišlo do silovitih bojev. Drugod ni bilo posebnih bojev. Sovražnik je sledil našim umikalnim operacijam le počasi. — Posamezna angleška letala so v pretekli noči metala bombe na področje mesta Köln.

9. junij: Ob normanski obali je uspelo sovražniku ob visokih izgubah ojačanje njegovega mostišča. Vzhodno od reke Orne je nemški protinapad pridobil na terenu. Sovražne oklopniške sile so napadle Bayeaux obkoljujejo ter sunile dalje proti zapadu in jugozapadu. Naše čete so jih zaustavile 10 kilometrov zapadno od mesta. Jugovzhodno od Bayeuxa se vrše srditi boji. Nemški hitri čolni

Nemški vojak, ki se bori sedaj že teden dni med Caenom in Cherbourgom, pa vé temu nasproti, zakaj gre. Nemški vojak se bori za ohranitev svoje domovine, za svoj narod in svojo rodbino proti uničenju in suženjstvu. To je tista duhovna premoč, ki daje našim četam ob Rokavskem zalivu predvsem zaupanje v zmago. To zaupanje prešinja naše moštvo v vojni mornarici in v letalstvu ter jih usposablja za junaške storitve kljub sovražni materialni premoči.

Hauptmann Werner Stephan.

so potopili v noči na 8. junij sovražno križarko in rušilca. Obenem sta bili potopljene dve veliki ladji s skupno 9200 brt. Sovražno brodovje je imelo v minskih poljih težke izgube. Nemško letalstvo je potopilo šest transportnikov z 38.000 brt ter poškodovalo več drugih vojnih in transportnih ladij. Zbitih je bilo 45 sovražnih letal. — Na italijanski fronti kljub sovražnemu pritisku Anglo-Amerikanci niso imeli pomembnejših uspehov. Naše čete so izpraznile mesto Tarquinia.

10. junij: V Normandiji se stopnjuje silovitost bojev vsled dovoza novi čet na obeh straneh. Sovražni poskus izkrcanja pri kopališču Trouville se je izjalovil. Tu je bila potopljena neka bojna ladja. Čiščenje vzhodnega obrežja reke Orne dobro napreduje. Izjalovili so se nadalje sovražni protinapadi pri Touffreville-u. V področju Caen-Bayeux se nadaljujejo težki oklopniški boji. Sovražniku je uspelo potisniti naše varovalne linije, za katerimi se razvijajo naše rezerve. Na polotoku Cherbourg se vrše srditi boji. Naše čete se hkrati borijo proti sovražni letalski premoči. Na vsej fronti se drže naša oporišča v trdovratnih bojih. V prvih treh dneh je bilo uničenih 200 sovražnih tankov in ujetih več tisoč vojakov. Sovražno padalstvo je imelo najtežje krvave izgube. Od 6. junija naprej so Nemci potopili dvojce križark, tri rušilce, šest transportnih ladij z 38.000 brt, pet vozil za izkrcanje tankov s 15.700 brt in sedem enakih vozil z 2000 brt. Poškodovanih je bilo mimo tega veliko vojnih in transportnih ladij. — V Italiji je bilo težišče bojev v odseku zapadno od reke Tiber. Sovražnik je z močnimi oklopniškimi silami vdrl v Viterbo. Vzhodno od reke Tiber sledi sovražnik le polagoma našim umikalnim operacijam v Sabinskih planinah. — 9. junija so ameriški bombniki bombardirali mesto München. 35 letal je bilo pri tem zbitih na tla. Posamezna angleška letala so v pretekli noči bombardirala Berlin.

11. junij: V Normandiji se nadaljujejo med rekama Orne in Vire spričo tekočega sovražnega ojačenja težki boji. Sovražni poskusi prodora v globino so se izjalovili ob velikih izgubah. Samo v smeri Isigny je uspelo sovražniku združenje z Amerikanci severno od Carentana na ozkem obalnem pasu. Vsi sovražni poskusi prodora proti Cherbourg so se izjalovili. V ozadju fronte izkrcani sovražni padalci so bili uničeni. Pred invazijsko fronto so se stopnjevali pomorski boji s sovražno premočjo. Hitri čolni so potopili devet natorjenih transportnih ladij s 23.400 brt in

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabro vedenje na fronti so dobili: Gefreiter Heinrich Galuf, Oberschütze Siegfried Zachun, Oberschütze Anton Kunej, Gefreiter Ernst Hrowat, Unterscharführer Toni Vogl, Gefreiter Josef Gobelz, Soldat Otto Terscheck, Gefreiter Franz Frischek, Gefreiter Johann Petzko, Gefreiter Anton Nowak, Gefreiter Josef Kolar, Gefreiter Franz Andrenschek in Gefreiter Josef Skale, vsi iz Ortsgruppe Erlachstein; Gefreiter Franz Vollmeier in Gefreiter Johann Hudernik iz Ortsgruppe Zellnitz, Kreis Marburg-Land; H-Mann Kurt Grahmann iz Cilli-Köttinga, po svoji smrti; Gefreiter Josef Scheruda iz Straßberger, Ortsgruppe Großsonntag, Kreis Pettau; Reserveleutnant Leopold Wallner iz Pettau-a, po svoji smrti, Gefreiter Franz Pintaritsch iz Lachendorf, Ortsgruppe Thomasberg, Kreis Pettau; Gefreiter Konrad Sentschar iz Unterburgstall-a, Ortsgruppe Leonhard, Kreis Pettau; Gefreiter Johann Simonitsch iz Teichwiesena, Ortsgruppe Friedau, Kreis Pettau; Panzergrenadier Jakob Winsetitsch iz Littenberga, Kreis Pettau; Gefreiter Josef Rasgorscheck, Rabenberg, Aschenberg; Grenadier Franz Eckardt iz Baumtenta, Ortsgruppe Stauden, Kreis Pettau; Gefreiter Josef Rasgorscheck, Rabenberg, Aschenberg Nr. 7; Gefreiter Franz Sitter iz Kirschbaum-a, Gemeinde Kranichsfeld; Soldat Johann Sobotisch iz Neuseidla, Ortsgruppe Pölschach, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Franz Reischp in Gefreiter Vinzenz Kraner iz Ortsgruppe Wurz, Kreis Marburg-Land; Obergefreiter Franz Herbst iz Kollerna.

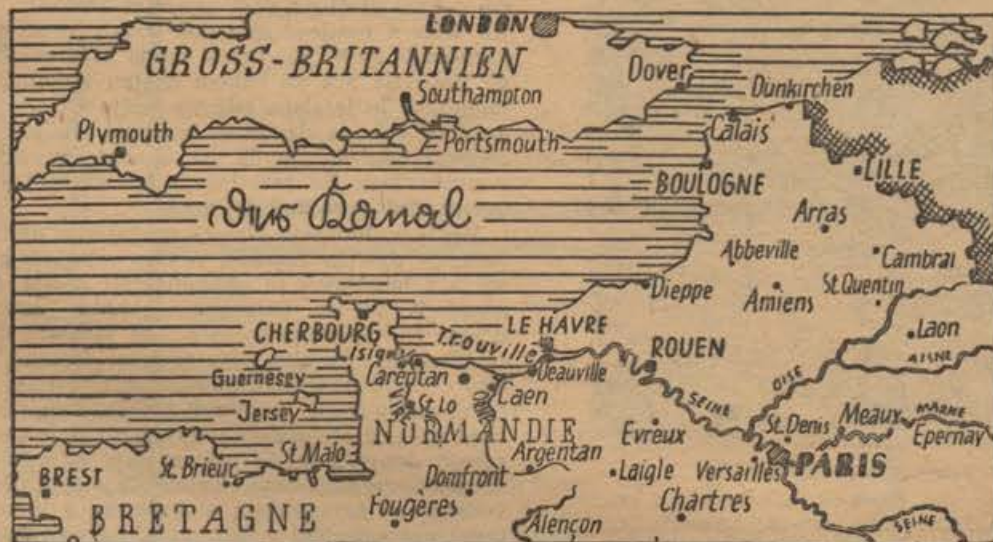
Eisernes Kreuz I. Klasse je dobil Gefreiter Karl Hammer iz Ortsgruppe Egidi, Kreis Marburg-Land.

Odlikovanje Kriegsverdienstkreuz II. Klasse so dobili: Gefreiter Josef Mirt iz Armensberga, Ortsgruppe Reichenstein, Kreis Rann; H-Rottenführer Walter Herbst iz Leonharda, Kreis Pettau; Obergefreiter Franz Herbst iz Kollerna, za hrabro vedenje pred sovražnikom v zimi 1942/43.

nekega rušilca. Torpediranih je bilo več drugih ladij. Neka podmornica je potopila pred bretonsko obalo nekega rušilca. Nemško letalstvo je uničilo sovražni parnik z 9000 brt in sovražnega rušilca. Obalne baterije so pred invazijsko obalo potopile sovražnega rušilca. Več drugih ladij je bilo poškodovanih. Nad invazijsko obalo je bilo zbitih 68 sovražnih letal. — V Italiji je sovražnik napadal naše nove postojanke ter zabeležil vdor vzhodno od jezera Bolsena. Njegovi poskusi, prekorajiti reko Tiber, so bili pri mestu Orte odbiti z izgubami za sovražnika. Pred otokom Elba sta bila uničena dva sovražna hitra čolna. — Posamezna angleška letala so v pretekli noči metala bombe na področja Berlin-a in Wiener Neustadt-a.

12. junij: Položaj v normanskem mostišču je večinoma nespremenjen. Vsi sovražni poskusi, prodreti med Caenom in Bayeauxom proti jugu ter v smeri Cherbourg, so se izjalovili. Samo Carentan smo izgubili po trdem boju. Nemško letalstvo in pomorske sile so potopile iz sovražnega dovoza tri ladje s skupno 37.000 brt. Tri druge ladje s 27.000 brt in neki rušilec so bile težko poškodovane. — V Italiji je bilo težišče bojev na fronti med Tirenskim morjem in jezerom Bolsena. Po trdih bojih je sovražnik na obeh straneh jezera dosegel malenkosten teren. — Nad bolgarsko-romunskim področjem je bilo zbitih 18 sovražnih letal. Posamezna angleška letala so metala bombe na Berlin.

13. junij: V Normandiji je skušal sovražnik z močno vpostavo letalstva na raznih mestih razširiti svoja mostišča proti jugu in jugozapadu. Izredno hudi so bili boji pri Caenu in Bayeaux. Sovražnik je imel težke in krvave izgube. Nad invazijsko fronto in zasedenim zapadnim ozemljem je bilo zbitih 76 sovražnih letal. — Na italijanski fronti je sovražnik

Der Schauplatz der Invasion gegen die Festung Europa

Scherl-Bilderdienst-Autoflex

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Hauptschriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 10. April 1942 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung

Položaj na vzhodni fronti

Tudi v preteklem tednu ni bilo na vzhodu pomembnejših operacij

8. junij: Pri Jassy-ju je bilo uničenih v teku sovjetskih protinapadov 31 sovražnih tankov. Nemško-romunske čete so vdrlle v žilavo branjene sovražne postojanke ter zboljšale obenem svoje lastne črte. V času od 30. maja do 7. junija so izgubili boljševiki 1400 ujetnikov, 209 tankov, 410 topov in mnogo drugega orožja. Uničenih je bilo 323 sovjetskih letal. V Finskem zalivu sta bila potopljena dva sovjetska hitra čolna, trije drugi pa so zgoreli.

koncentrično napadal od Tirenskega morja do reke Tiber. Zapadno od jezera je dosegel nekaj zapahnenih vdorov, vzhodno od jezera pa je bilo pet zaporednih sovražnih napadov razbitih. V srednjih Apeninih in Abrucih sledi sovražnik počasi našim umikalnim operacijam. — Angleški bombniški odredi so v pretekli noči bombardirali zapadno Nemčijo, zlasti Recklingshausen in Essen. Zbitih je bilo 21 sovražnih letal. Nemška letala so bombardirala cilje v jugovzhodni Angliji.

14. junij: Na fronti v Normandiji je bilo odbitih več močnih sovražnih napadov. Naše čete so iztrgale sovražniku več mimogrede izgubljenih vasi. Sovražna oklopniška skupina, ki je prodrla do področja Gaumonta, je bila popolnoma uničena. V noči na 13. junij so se odigrale pred invazijsko fronto zopet srdite pomorske praske. Letalstvo je potopilo dva transportnika z 8000 brt in dva rušilca, poškodovalo pa troje drugih ladij s 25.000 brt. — V Italiji je sovražnik napadal koncentrično na obeh straneh jezera Bolsena. Vsi ti napadi so bili odbiti. Prav tako tudi vzhodno od jezera. Šele v večernih urah je pridobil sovražnik vzhodno od jezera nekaj terena. V pretekli noči so se umaknile naše čete ob naglem pritiskanju sovražnika par kilometrov proti severu. Ameriški bombniki so 13. junija bombardirali mesto München. Zbitih je bilo 37 sovražnih letal. Napad na München in na zapadno Nemčijo so ponovili tudi v pretekli noči. Zbitih je bilo pet sovražnih letal.

9. junij: Na vzhodu so se izjalovili tudi včeraj opetovani sovjetski protinapadi severozapadno od Jassy-ja. Pri Tarnopolu so beležili lokalne boje. V teku teh bojev je bil uničen sovjetski bataljon in protitankovski regiment.

10. junij: Na zapadni fronti razen lokalnih bojev severno od Jassy-ja in v Karpatih ni bilo nič posebnega.

11. junij: Severozapadno od Jassy-ja in jugovzhodno od Vitebska so nemške čete uspešno odbile več sovražnih lokalnih napadov. Na ostali fronti je bilo bolj mirno. Nemško letalstvo je ponoči bombardiralo sovjetski dovozni promet, predvsem in najtežje pa važno železniško križišče Šmerinka.

12. junij: Nemške čete so severozapadno od Jassy-ja in Karpatih in pri Ostrovu krvavo odbile več sovjetskih napadov. Nemške bombe so uspešno padale na kolodvore Kazatin, Fastov in Kijev-Darnica. Tu je bilo uničeno mnogo dovoznega materiala in železniških naprav.

13. junij: Na vzhodu se je izjalovilo več sovražnih sunkov pri Jassy-ju in v Karpatih. Jugozapadno od Narve je bilo ob krvavih izgubah za sovražnika odbitih več sovjetskih napadov.

14. junij: Na vzhodu ni bilo beležiti nikakih posebnih bojev.

ROKAVSKI ZALIV

Rokavski zaliv je morska cesta, ki veže Severno morje z Atlantskim oceanom. Zahodna stran kanala meji ob angleško otočje, medtem ko se nahajajo na vzhodni strani Francija, Belgija in Nizozemska. V mirnem času je Rokavski zaliv, ki mu v nemščini pravijo Ärmelkanal, najbolj frekventirana morska cesta za ladijski promet. Najbolj ožja točka je med angleškim pristaniškim mestom Dover in francoskim Calaisom. Od Dobra so prevažale ladje potnike in blago v glavnem iz Anglije na evropsko celino, je pa hkrati izhodišče za prekooceanske vožnje. Anglija ima na svoji strani zaliva še več večjih pristanišč, kakor na

primer Folkestone, Portsmouth, Southampton in Plymouth. V vseh teh pristaniških mestih je v mirnem času veliko ladijskega prometa iz Anglije preko zaliva v Evropo ter v prekooceanske dežele in obratno.

Na nasprotni strani Anglije ležečem obrežju se nahaja že omenjeno francosko pristaniško mesto Calais, ki je iz Anglije najprej dosegljivo. Calais šteje okrog 70 tisoč prebivalcev ter je pristaniški promet blaga dosegal do 2,5 milijonov ton letno. Ob izlivu reke Somme leži Abbeville, mesto kakih 25 tisoč prebivalcev s pristaniščem za manjše ladje. Zgodovinsko važno obrežno mesto je severno od Abbeville ležeče pristanišče Boulogne, od koder je Napoleon nameraval izvršiti invazijo na angleško otočje. V tem pristanišču so navadno imeli do 4 milijonov ton ladijskega blagovnega prometa letno. Francosko pristanišče Dünkirchen, ki ga poznamo iz angleškega poraza v sedanji vojni, šteje kakih 35 tisoč prebivalcev s 4,5 milj. ton letnega blagovnega prometa. Dünkirchen je hkrati sedež izdelovalnic olivnega olja. Jugovzhodno od Dünkirchen-a leži še malo pristanišče Dieppe, ki ga poznamo iz ponesrečenega anglosaškega vpada leta 1941. V mestu živi 25 tisoč prebivalcev. Ob izlivu reke Seine imajo Francozi svoje drugo največje pristaniško mesto Le Havre, ki je hkrati obrežna trdnjava. Od tod se vrši potovanje ter izvoz in uvoz blaga. Stevilo prebivalstva je doseglo 170.000.

Ob reki Seine, in sicer nekoliko v notranjosti celine, leži pristanišče Rouen, ki je glavno mesto Normandije s 125.000 prebivalci. Iz Rouena so v mirnem času vozile ladje neposredno v odprta morja in v Anglijo. Na polotoku Cotentin se nahaja veliko pristanišče in trdnjava Cherbourg.

BOJI V NORMANDIJI

V torek je sporočil DNB iz Berlina, da so anglo-ameriške invazijske čete pritiskale v ponedeljek po srđitih bombnih napadih na naše postojanke predvsem v prostoru med rekama Orne in Vire proti jugu, da bi s poglobitvijo mostišča pridobile več svobode gibanja. Tudi vzhodno od reke Orne, kjer je nasprotnik zabil ozko zagozo v smeri na Bois de Davant, je prišlo do hudih bojev.

Angleži so v tem odseku dosegli sicer proti jugu nekaj malenkostnih uspehov, vendar se je vdrl s severne strani nastavljeni nemški napad globoko v sovražne postojanke. Na zapadni obali reke Orne se pripravljene sovražne sile niso pričele z napadom na Caen. Namestu tega je sunil sovražnik med Caenom in mestom Tilly sur Seules s pehotnimi in oklopniškimi odredi proti nemškemu obrambnikom. Napadi so se gibal v smeri cest, ki vodijo iz mesta Bayeux proti jugovzhodu. ju in jugozapadu. Vse te sunke so nemške čete odbile ob istočasnem uničenju 18 angleških tankov.

Zelo velike izgube je imel sovražnik ob cesti Caen—Bayeux ter zapadno od te ceste, kjer so nemški oklopniki razbili sovražne napadalne konice. Ob potoku Elle so se razbili ameriški napadi. Amerikanci so si zamogli zgolj med izlivom potoka Elle in reko Cire pridobiti malenkostne uspehe.

Pri Carentan-u se je odigral nemški protinapad ob podpori letalstva. Prišlo je deloma do bojev od moza do moza, pri čemer so na mestni periferiji se nahajajoči Amerikanci imeli znatne izgube. Na mostišču, ki so ga Anglo-Amerikanci izgradili ob vzhodni obali polotoka Cotentin, je bilo po težkih bojih prejšnje noči ves dan mirno. Sovražnik je pognal v boj na severnem odseku nekaj izvidniških sil, ki so pa bile gladko odbite.

Severovzhodna obala normanskega polotoka je bila očiščena sovražnih sil, ki so se izkrcale iz zraka ter z morja. Ti odredi so se izkrkali med naselbinama St. Vaast in Consequenceville s pomočjo in zaščito težke ladijske artilerije. Sovražnik je imel vsled uničenja teh čet znatne izgube. Po ponesrečenem poskusu prodora v področju Montebourga je sovražnik stavil mnoge nade na ta podvig. To potrjujejo tudi težki artilerijski dvo-boji, ki so se odigrali v zadnjih dnevih.

Med našimi obalnimi baterijami in med sovražnimi vojnimi ladjami so se razvijali od sobote sem nenavadni težki artilerijski dvoboji. Ponedeljek zvečer je javila ena izmed naših baterij, da se nahaja že od četrte ure v boju s težkimi sovražnimi ladjami, vendar ji je uspelo preprečiti vsako približevanje teh ladij.

Scherl-Bilderdienst-Autoflex

Das Kampfgebiet in Italien

Zatemnitev od 19. do 25. junija od 22. do 4. ure

INVAZIJSKA FRONTA

Vpad Anglo-Amerikancev na francosko kanalsko obrežje v Normandiji, ki se je začel 6. junija t. l., predstavlja velik dogodek v sedanjí vojni. Medtem, ko se je doslej bojevanje obeh bojujočih se taborov odigravalo v glavnem na vzhodu in so ostala bojišča predstavljala več ali manj važne fronte, je razvoj, ki je nastal z otvoritvijo že pred leti napovedane druge fronte na zahodu, res ustvaril popolnoma nov položaj svetovnih bojišč Anglo-Amerikanci, ki so doslej večino žrtev te vojne prepuščali Sovjetom, so pod pritiskom Moskve bili končno prisiljeni, vgrizniti v to kisló jabolko in nastopiti riskantno akcijo vpada na evropsko celino.

Kakor znano, imajo Anglo-Amerikanci na francoskem kanalsko-marekem obrežju s padali iz zraka ter preko morja izkrcane čete, kar jih je stalo znatnih izgub na človeških žrtvah, ladjah, letalih in drugem vojnem materialu. Da jim je uspelo izkrcanje, ne da bi bili doživeli ponovitve svojega poraza pri Dieppeju, kjer so bili v par urah uničeni in pregnani, ni pripisovati dejstvu, da nemška obramba tega tokrat ne bi bila zmogla, kar ji je uspelo leta 1941. Nasprotno, nekaj drugega je: Način in razvoj akcij naše obrambe na množičevilna sovražna četa, se že po svojem naratu razlikuje od svoječasne obrambne operacije pri Dieppeju. Razlika je pa seveda tudi med sedanjim načinom izkrcovanja in vpadanja Angloamerikov v Normandijo in med svoječasnim pri Dieppe-

ju. Oba partnerja zasledujeta namreč danes druge cilje, kakor leta 1941.

Kolikar je presoditi iz dosedanjih poročil vrhovnega poveljstva nemške oborožene sile, izgleda, da se nemška fronta pripravlja na spoprijem z Anglo-Amerikanci v širjem smislu besede. Radi tega se naša obramba tudi ni trudila preprečiti izkrcanje v celoti, oziroma uničiti izkrcane čete. Morda bi tako početje bilo lahko likvidiralo prvi sovražni val, kar bi nasprotnika ne oviralo, da se ne bi bil takoj zopet z novimi vpadí poskušal izkrcati. To bi sicer anglosaškim četam prizadejalo škodo, ne bi pa izalilo odločitve.

Na kanalski fronti je trenutni položaj sledeč: Anglo-Amerikanci držijo zaseden kakih 40–60 km dolg obrežen odsek med mestoma Cherbourg in Le Havre, kjer se trudijo istega poglobiti v notranjost in razširiti, kar nemška obramba s svojimi napadi na vse možne načine uspešno otežava. Cilji sovražnih bojev so v največji meri usmerjeni na polotok Cotentin, v svrhu polastitve dobrih pristanišč, predvsem trdnjave Cherbourg, za izkrcanje dovoza itd. Istočasno dovažá sovražnik čete in material po morju in zraku iz Anglije, da bi ojačil svoja postojanka ter jih razširil v varna mostišča, od koder bi potem, opirajoč se na številčno in materialno premoč, rad prodiral dalje v notranjost Francije. Vse to pa ne opazuje, prekrizanih rok, nemška obramba fronta.

Razen že povedanih operacijskih del, ki povzročajo sovražniku težke izgube in mu delajo ogromne težave v vsem svojem početju, je naša vojska pridno na delu, da izbere in postavi hkrati svoje rezerve za spopad, ki bo vsem tem dosedanim obojestranskim pripravam neizogibno sledil.

Bojišče na zahodu — evropska obrambna fronta proti plutokratsko-boljševškemu uničenju — je torej v svojih pripravah in svojem razvoju. Pripravlja se spoprijem, ki bo lahko edinstven po obsežnosti, po vpostavi človeškega in tehniškega materiala in znamenit in važen v zgodovini te vojne in Evrope. Ako znamenja ne varajo, stoji Velika Nemčija v svojem pravičnem boju za seboj in Evrope z anglosaško plutokracijo in židovskim boljševizmom, pred odločilnim razdobjem, kar je za sovražnika zelo riskantno, za Veliko Nemčijo pa polno šans.

Razočaranje v sovražnem taboru

Anglo-ameriška javnost prejema druga poročila kot je pričakovala

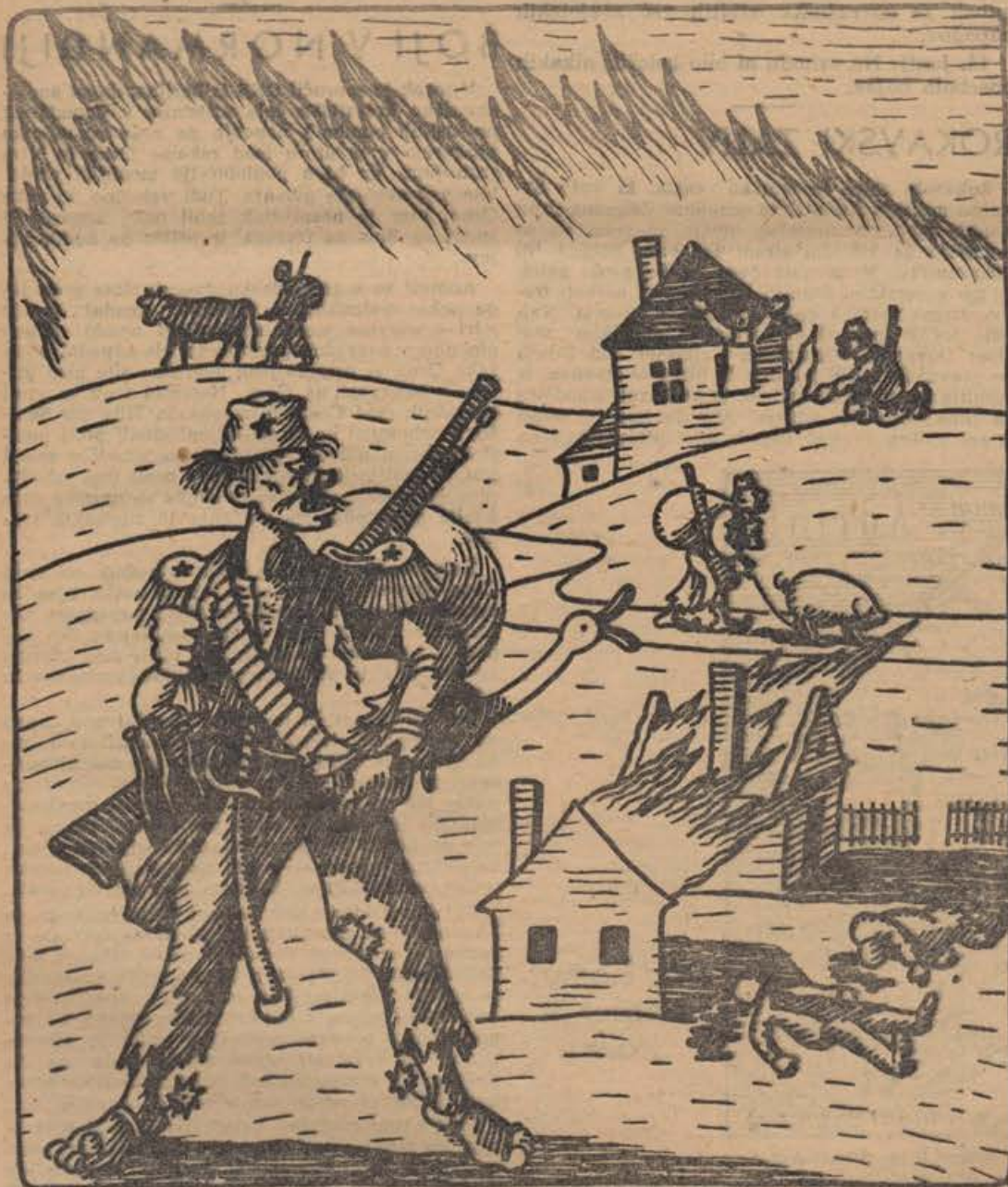
Trezni glasovi angleškega tiska

Poročila, ki prihajajo iz Anglije in Amerike, dokazujejo, da je »štart invazije« izval v sovražnem taboru razpoloženje, ki v ničemer ne sliči napovedanemu zmagovalstvu, kakor se je odražalo v sovražni propagandi. Angleška in ameriška javnost, kateri so že leto dni pripravljali na senzacionalne dogodke v zvezi s prvimi izkrcanji ob francoski zapadni obali, prejema sedaj poročila o strašnih in krvavih bojih, ki se baje šele začel večjih težav. Na londonskem trgu Picadilly, kjer naj bi se bila vršila že po prvih poročilih zmaga vesela bitka s konfliktom, je videti sedaj dolge obraze, pa tudi obvestiljanje njunjskega kipa Svobode so morali preložiti na nedoločen čas. Dobro razpoloženi so Angliji in Ameriki samo židje, ker naraščajo težaji obojevalnih papirjev. Anglo-ameriški vojni poročevalci priznavajo, da se borijo nemške obalne baterije tudi tam, kjer so bile sredi sovražnih mostišč obkoljene. Hrabro zadržanje nemških baterij, ki pobijajo sovražnika celo v notranjosti mostičnega območja, ehi sovražnika k opetovanju priznanjem, da je borba trda, predvsem pa izredno naporna.

John Moroso, vojni poročevalec ameriške agencije Associated Press v mostišču pri Carentanu, poroča s precejšnjo ostrino o revolti ameriških vojakov proti »slastnem« poročanju angleškega radia o invaziji. Znani angleški časnikar Ward Price, ki je dodeljen invazijskemu glavnemu stanu, izjavlja v listu »Daily Mail«, da obstoja v Eisenhowerjevem glavnem stanu opozicija proti »rožnatemu« načinu poročanja. Operacije proti normanski obali niso nikak »sprehod«, tem več resen in krvav podvig z nesigurnim izidom. Ward Price pripominja, da je Eisenhowerjeva časovna razporeditve v polnem neredu, ker je izjavil, da so se invazijske operacije »neizogibno zavlekile«. V invazijskem glavnem stanu so nablížujejo invazijske čete dalje izjaviti, da se pri fizičnem izčrpanju, ter da je treba odmora, da bi si pridobile novih moči.

Generalieutenant Martin, vojaški kritik lista »Daily Telegraph«, govori o krizi izkrcanih čet, ki se zoperstavljajo močnim nemškim obrablam silam. Zelo previden je postal tudi vojaški kritik lista »Daily Express«, ki svati angleški narod, češ, da naj ne pričakuje v doglednem času pomembnejših uspehov. Tudi vojaški dopisnik lista »News Chronicle« ugotavlja v svoji oceni položaja, da je uspeh invazije dvomljiv, ako invazijske čete v teku enega meseca ne zavojujejo večjih francoskih luk. Uvodničar lista »Daily Mail« pa izjavlja, da se bo vedelo »šele približno v petih tednih, da li se je Montgomeryjev manever izkrcanja posrečil ali ne.« Angleški narod — tako zaključuje omenjeni list — mora imeti dovolj potrpežljivosti.

* 13 kg zlata. Stokholmska policija je v nekem stanovanju v Stokholmu zaplenila 13 kg zlata. Izvor tega zlata je za enkrat še nejasen. Verjetno gre za zlato, ki so ga tekom dolgih let iztihnapiš iz švedskega rudnika zlata Boliden, ker so tozadveni primanjkljaj že lani ugotovili.

Partizani? Ne! Ropariji! Morilci! Požigalci!

Politične razpoke v zavezniškem taboru

DNB poroča iz Zeneve: Londonski »Daily Herald« toži na uvodnem mestu, da so vojaška poročila v zavezniškem taboru sicer nekoliko upadla, temu nasproti pa dajejo politična poročila mnogo povoda za nemir in zaskrbljenost. Na prvem mestu — tako rezonira omenjeni londonski list — je francosko vprašanje. Zavezniške čete se bore na francoskih tleh, vendar se v zavezniškem taboru nikakor niso sporazumeli glede bodoče civilne uprave na ozemlju, ki so ga zasedle zavezniške čete. Celo tozadevna pogajanja so prišla na mrtvo točko, medtem ko vlada glede vprašanja priznanja alžirskega odbora prava zmešaja. De Gaulle in drugi govorniki označujejo odbor kot »provizorično vlado«, toda članu imenovanega odbora, ki je hotel rabiti ta izraz z zavezniške strani, niso pustili govoriti preko alžirske radio-oddajnice »zavezniškim narodom«.

K vsemu temu pa je treba prišteti še čuden posel s francoskimi bankovci, tiskanimi v Zedinjenih državah za čete alžirskega odbora. Te bankovce trosijo sedaj ameriški in angleški vojaki po Normandiji.

Slična konfuzija vlada tudi glede Grkov. Izkazalo se je, da je takozvano »narodno edinstvo«, ki so ga baje dosegli na libanonski konferenci, gola iluzija. Prepir med Grki nikakor ni penehal. V Italiji sicer ne obžalujejo demisijske Badoglijeve vlade, pa tudi Bonomi, mož iz predfašistične dobe, ni nikak predmet splošnega navdušenja. »Daily Herald« ugotavlja končno, da so zavezniški v svojem naporu, prezentirati svetu v tej uri enotno politično fronto, povsem odpovedali. List pripominja, da je ta ugotovitev za zavezniške bolečina.

„Boj in zmaga, če hočemo živeti“

Preteklo soboto je govoril državni tajnik ministertva za propagando Dr. Neumann pred tisoči delavstva nekega mesta v Thüringen-u o usodni nemški borbi, ki je stopila s pričetkom invazije v odločilno razdobje. Dr. Neumann uvodoma ni dopustil nikakega dvoma o tem, da invazija ni zadeva par dni, temveč zelo resen obračun, ki zahteva požrtvovalno vpostavo fronte in domovine. V svojih izjavah je dr. Neumann vpostavil posamične frontne pojave v skupni okvir velikega vojnega položaja. V teh svojih izjavah je pokazal, da so Angleži in Amerikanci zašli v zagato invazije ter tako izgubili svobodo odločanja v korist Moskve. Stalin je diktiliral, Anglo-Amerikanci pa so parirali. Invazija je bila neizogibna, ker boljševiki niso hoteli več sami krvaveti, temveč so nujno zahtevali angloameriško udeležbo pri žrtvovanju. Anglija stavi vse na eno karto. Ako invazija ne uspe, je usoda Anglije zapečatena.

Govornik ni dopustil nikakega dvoma o temi naloge, ki je s pričetkom boja na zapadu stopila pred nemškega vojaka in nemško domovino. »Stojimo pred največjim naporom te vojne, ki ga moramo prestati. To je vojna vsega naroda na življenje in smrt. Tudi najhujše obremenitve nas jačijo v fanatični veri v zmago. Če smo leta 1939 kot »nmaniči« bili prepričani, da so nam šanse za zmago sigurne, kako naj bi dvmili sedaj, ko vodimo Evropo? Ob navdušenem pritrjevanju množice je končal dr. Neumann svoja izjavanja kakor sledi: »Mi se moramo torej boriti. Boj in zmaga, če hočemo živeti. Nemško vodstvo je odločeno za brezobzirno vojskovanje do zmagovitega konca. Za nemškim vodstvom stoji najboljši vojak in najpridnejši in najhrabrejši narod.«

POLITIČNE BELEŽKE

□ Sovjetsko priznanje. Sovjetski komšarijat za zunanjo trgovino je objavil te dni zelo poučno poročilo o dobavah, ki jih je prejela Sovjetska zveza od avgusta 1941 od Zedinjenih držav, Anglije in Kanade. Tako so poslane Zedinjene države skupno 8,5 milijonov ton orožja in vojnega materiala. V Sovjetsko je prišlo samo 7,4 milijonov, tako da je smatrati 1,1 milijon ton izgubljenim vsled upliva nemških podmornic, lentalstva in pomorskih križark. Ker je bilo potopljeno tudi mnogo angleških in kanadskih dobav, se začne število potopljenega materiala na 1.294.000 ton. Ta številka je najzgovornejši dokaz za učinkovitost nemških udarcev na morju.

□ Slovaška zaupa v moč Nemčije. Vrhovni poveljnik Hlinkove garde, notranji minister Mach, je v Trenčinu govoril svoji gardi ter med drugim izjavil: »Prepričan sem, da bo moč Nemčije razšla Evropo pred propadom.« Na to je odgovoril sovražni propagandi, ter naglasil: »Vprašanje eksistence slovaške države ni vprašanje taktike in tudi slovaško-nemško prijateljstvo ni nikakšna zadeva taktike, temveč stvar slovaškega prepričanja.«

□ Kaj nameravajo naši sovražniki z Nemčijo? Švicarski list »Basler Nationalzeitung« je zapisal: »Washington, London in Moskva so si edini v tem, da bi po dobojevanju zmagi za enkrat sploh ne sklenili z Nemčijo nikakšne mirovne pogodbe.

Francija veruje v Evropo in v nemško zmago

Državni tajnik Henriot o invaziji in anglo-ameriškem bombardiranju

Francoski državni tajnik za informacije in propagando, Henriot, je bival te dni na potovanju po Nemčiji v Berlinu ter je govoril pred zastopniki domačega in inozemskega tiska o vprašanjih, ki zadevajo danes slehernega Francoza. Predvsem je govoril Henriot o invaziji in o ameriškem bombnem terorju.

Namestnik tiskovnega šefa nemške vlade Stabsleiter Sündermann je pozdravil uvodoma državnega tajnika Henriota, ki je prišel v Nemčijo v trenutku, ko spremlja ves nemški narod dogodke v Franciji z najglobljimi čutili. Gre za tisto Francijo, ki so jo nekdanji izdajalski zavezniki spremenili v bojišča za boljševiške interese.

Državni tajnik Henriot je izjavil, da se francoski narod kljub vsem trditvam z anglo-ameriške strani prav dobro zaveda, kje se nahajajo njegovi pravi interesi in narodne dolžnosti. Ako dandanes govorijo Angleži in Amerikanci o »osvoboditvi« Francije po Anglo-Amerikancih, potem gre za trditve, ki so manj prepričevalne kot neskrupulozno bombardiranje francoskih mest. Kakor je Nemčija sprito letalskega terorja pokazala vse hvale vredni mir, je tudi Francija postala vsled tega doživljaja še bolj odločna. S strastnim povdorkom je nato izjavil državni tajnik Henriot, da služi Francija z Nemčijo skupni nalogi v bodoči Evropi. Francija, — tako je dejal Henriot — veruje v Evropo, za katero se bore tudi v Nemčiji delujoči francoski delavci možganov in rok. Ob burnem pritrjevanju navzočih časnikarjev je izjavil Henriot, da veruje v zmago skupne Evrope.

Na mesto iste nameravajo v celoti zasedati Nemčijo ter jo držati dolga leta v zasedenem stanju. — Tako izgledajo računi brez krčmarja.

□ Srbija odklanja boljševizem. Srbski ministrski predsednik, general Milan Nedić, je govoril preteklo soboto srbskemu narodu ter je obsodil z najostrejšimi besedami voditelja boljševiških tolovajev na Balkanu, Tita, prav tako pa tudi anglo-ameriške »prijatelje in zaveznike«. Srbi, tako je dejal Nedić, vidijo sedaj, da je ta vojna anglo-ameriška veletrovinna s človeško krvjo in človeškim življenjem. Srbom so se odprle oči. Josip Broz-Tito ima okoli sebe samo še mednarodni izmeček človeštva. Srbski narod se je dvignil proti boljševiškim tolpam. Koristili niso niti Stalinovi pozivi, niti pozivi Tita s »protifašističnim jugoslovanskim odborom«, ki mu načeljuje Ivan Ribar. Nedić se je nato bavil z imenovanjem bivšega bana Subašića »predsednikom jugoslovanske kraljevske vlade« ter ga je označil kot zločasnega sorkivca pri razpadu Jugoslavije in škodljivca srbskega naroda. Srbski narod se zaveda, da je bila Petrova proklamacija izsiljena in da Peter nima lastne volje. Peter je angleški vojni ujetnik. Kar govori in dela, se dogaja na angleški pritisk. Srbski narod ne mara Jugoslavije, kakor mu jo prezentirata Tito in Subašić, srbski narod ljubi samo svojo domovino. To je vzrok, da je srbski narod odločen in neizprosno nasprotnik boljševizma.

□ Kanadski pojmi o vojaški časti. Kakor po-

roča bolgarski list »Dnes«, je zavešt vojaka, da se bori za pravično stvar, eden izmed glavnih pogojev za dosego zmage. V tem oziru je nemški vojak predmet občudovanja vsega sveta. Povsem druge pojme o vojaški časti je imel neki kanadski letalec, ki je došel v bolgarsko vojno ujetništvo. Omenjeni vojak je zaprosil vodstvo taborišča, naj ga izpustijo na svobodo »vsaj toliko, da bo kasiral svoje dolarske nagrade za polete nad sovražnim ozemljem.« Obenem je ponujal »častno besedo«, da se bo v tem slučaju zopet vrnil v vojno ujetništvo. Glavno so mu bili tedaj dolarji.

□ Tako spoštujejo Amerikanci švedsko nevtralnost. Po švedskih poročilih imajo na Švedskem interniranih 500 ameriških letalcev, ki so pri svojih poletih prekršili švedsko nevtralnost.

□ »Blagoslov demokracije v Rimu«. Kakor poroča »Avanti«, se je že v prvih dneh po prihodu Anglo-Amerikancev v Rimu »zrcnilo« nič več in nič manj kot 39 političnih strank. Vse te politične stranke so začele z živahno agitacijo, ki pa ne najde odmeva. Rimsko prebivalstvo, ki je bilo že od nekdanj politično bolj ravnodušno, gleda z dostojanstvenim mirom na to komedijo demokracije.

□ Porazi banditov. Glasom poročil, ki prihajajo iz Hrvatske, so nemške in hrvaške čete meseca majnika pobile 10 tisoč banditov, med katerimi se je nahajalo 42 poveljnikov in komisarjev. 2000 članov balkanskih partizanov je bilo ujetih, med njimi tudi nekaj Angležev.

□ Švica ojačuje svojo vojsko. Kakor poročajo iz Berna, je švicarski zvezni svet v sporazumu z vrhovnim poveljnikom vojske načelno sklenil ojačenje armade potem dodatnega vpoklica čet. V švicarski javnosti vrednotijo to kot ukrep previdnosti. Tako piše list »Die Tat« med drugim sledeče: »Ojačenje vojske odgovarja budnosti in skrbni pripravljenosti, ki odlikuje naše armadno vodstvo že od početka vojne. Glavni urednik lista »Feuille d'avis de Neuchâtel« piše sledeče: »V stockholmskih gledališčih so kričali: »Živela invazija!« To je povsem švedska zadeva. Mi pa ugotavljamo, da tako zadržanje ne odgovarja našemu, ker se proti naši načelni nevtralnosti.

□ Sovjetska legalizira svoja izgnanstva. Estonki list »Festi Soena« poroča, da so v Moskvi izdali zakon, ki pooblašča državno eksekutivo, da lahko prisilno preseljuje prebivalstvo v Sibirijo. To, kar so doslej delali ilegalno, je dobilo s tem zakonito podlago. V Sovjetski so aretacije in izgoni prebivalstva na dnevnem redu.

□ Francija bo plačala invazijo. Anglo-Amerikanci izdajajo svojim, v Normandijo poslanim četam novo tiskane francoske bankovce, s katerimi kupujejo v Franciji svoje potrebščine. Gre za ameriški spekulativni trik, ki naj prevale stroške invazije na Francoze.

□ Badoglio je dobil hrco v hrbet. Izdajalec Badoglio si ni mislil, da bo doživel tako nelep spremembo v Rimu. Sestanek voditeljev nekdanjih italijanskih političnih strank mu je prinesel konec njegove politike. Vse njegove predloge za sodelovanje v novi vladi so odklonili in to kljub zgovornosti, ki jo je pokazal v svojem prizadevanju, da bi se jim prikupil. Zavezniški pa seveda tudi ne upajo več veliko od njega. Reuter je medtem že poročal, da je Umberto, ki opravlja »kraljevske posle kot generalni državni namestnik«, pooblastil socialista Bonomi-ja s sestavo nove vlade. Bonomi je pri prevzemu mandata za sestavo vlade stavil pogoji, da bodo njegovi ministri položili zaobljubo domovini in ne dinastiji. Bonomi-jeva vlada bo brezdvomno zadovoljila tudi Moskvo.

□ Anglija igra med zavezniški tretjo vlogo. Doslej še Stalin in Roosevelt nista stopila na angleška tla. Sestanki med Rooseveltom in Churchillom so se vršili na ladjah, Washingtonu in končno v Casablanci. Stalin se je seveda potrudil v Teheran, ki stoji pod varstvom njegovih bajonov, medtem ko sta Churchill in Roosevelt morala do tja napraviti prav dolgo pot. Na svoji vožnji v Teheran se je sedemdesetletni Churchill prehladil ter bil pozneje dalje časa težko bolan. Iz teh dogodkov se pa Angleži niso ničesar naučili. Na prošnjo zgornje hiše, da bi ameriški parlamentarci obiskali Anglijo, ni bilo pozitivnega odgovora. Temu je sledilo vabilo Spodnje zbornice, ki se ji je ameriški senat za prijazno vabilo tudi zahvalil. Če se pomisli, da so Angleži vse do izbruha sedanje vojne na svoje preokoeanske bratrance gledali nekako od zgoraj navzdol, je to, kar so doslej s svojim zavezništvom z njimi doživeli, v prav občutni meri poniževalno. Je pač tako, da igra Stalin med zavezniški prvo, Churchill pa zadnjo vlogo.

Teden dni invazijske bitke

Hudi udarci za sovražni dovoz - Pred novo veliko bitko v Normandiji - Na obeh straneh dovažajo močne sile - Sovjetska ofenziva proti južno-finski fronti

Iz Berlina poročajo: Sedaj, ko je invazijska bitka že teden dni v teku, ne more biti nikakega dvoma o tem, da jo mora sovražnik izvajati v marsikaterem oziru drugače, kot si je predstavljali. Ni še v teku velika bitka, ki se bo razvila tedaj, ko se bodo nemške operativne rezerve, ki so že na pohodu, postavile sovražniku z vso svojo probojno silo po robu. Toda že sedaj se je nemški odpor že tako daleč ustalil, da je potek bitke v veliki meri že stacionarnega značaja. Ta nemški odpor je popolnoma izpolnil svojo nalogo: preprečevati sovražniku do vpostave velikih nemških sil sleherni uspeh. Sovražniku nikjer ni uspelo zadržati dovoz nemških operativnih divizij. Ni mu uspelo ohromiti komunikacij na nemški strani, vsaj ne odločilno, predvsem pa mu ni uspelo, da bi se — kakor je bilo v načrtu in že napovedano — polastil potom naglega sunka enega izmed velikih pristanišč na francoski obali. Le Havre in Cherbourg sta trdno v nemških rokah. Sovražnik je glede svojega izkrcavanja slej kot prej navezan na provizorične naprave v notranjosti svojega mostišča. Zamude, ki jih ima sovražnik vsled tega, so dale nemškemu vodstvu možnost, da je vpostavilo okrog mostišča nove varovalne divizije, motorizirane oddelke in oklopniške odrede. Tako, da se že vidijo obrisi težišč bodočih oklopniških bitk.

Povsem jasno se more ugotoviti, da sovražnik kljub trdovratnim poskusom v zadnjih dneh nikjer ni mogel prodreti odločilno bolj v notranjost Normandije. Podoba je, da je bil sovražnik v trenutku invazije v premoči. Sedaj so sile na obeh straneh že uravnotežene. To pa obeh strani ne moti glede dovoza novih sil, ker stremita oba nasprotnika za tem, da bi z novimi rezervami spremenila stanje v svojo korist.

Posebno značilna je bila neumorna vpostava nemškega vojnega brodograja proti sovražnemu dovozu in sovražnemu vojnemu brodograju. Tako v nedeljo kakor tudi v ponedeljek je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo pomembne storitve nemškega vojnega brodograja. V težki nalogi se delijo hitri čolni, podmornice, torpedovke in druge male edince našega brodograja in letalstvo jim pomaga roko v roki. Vpostava nemških pomor-

skih edinic je spričo sovražne pomorske premoči zares junaška.

Prvi teden invazijske bitke ni prinesel razen izkrcanja med mestoma Le Havre in Cherbourg nikakih drugih poskusov izkrcanja, kakor so vedno znova napovedovali s sovražne strani. Nastane torej vprašanje, ali je bilo vse to zamišljeno tako že od početka. Morda je pa bilo podjetje v tem odseku francoske obale tako težavno, da so morali opustiti nameravana izkrcavanja drugod? Samo na sebi je to povsem postranskega pomena. Ni pa izključeno, da bo sovražnik poskusil izkrcanje na povsem drugih točkah daljnosežne francoske obale, da bi tako razredčil Rundstedtovo operativne rezerve. Sovražnik je lahko prepričan, da v Normandiji zbrane sile na drugih mestih ne bodo manjkale.

Za pričetek invazije so imeli v sovražnem taboru pripravljene različne atrakcije. Svet jih je pričakoval, toda doslej jih ni bilo. Zaman je čakal svet na bajno razsvetljavo kipa Svobode v njujorški luki, zaman je čakal na zvonjenje vseh londonskih zvonov. Ni bilo tudi napovedane promenade ljudstva na londonskem trgu Picadilly. Predvsem pa so izostali veliki uspehi, ki jih je pričakoval londonski in ameriški tisk. Namesto vsega tega pa so se zamotale invazijske čete teden dni po začetku v srdite boje polnih izkub. Izgledi pa so za Nemce taki, da jih celo sovražni tabor ne more zanikati.

Na vzhodni fronti so začeli boljševiki novo ofenzivo proti Kareliji vzdolž železnice, ki vodi iz Leningrada proti Viborgu. Pri tem podvigu gre, kljub temu, da se je sovjetom posrečil lokalni vdor, le za večjo akcijo lokalnega značaja in se te ofenzive ne more primerjati s prejšnjimi

Größte Sorgfalt ist vonnöten

Bei der im südlichen Kampfraum sich bei der zunehmenden Hitze immer mehr bemerkbar machenden starken Staubeentwicklung ist sorgfältige Pflege der Flakmunition dringend erforderlich, wenn ein gutes Schußergebnis erzielt werden soll.

PK-Kriegsbericht Rauchwetter (Sch)

sovjetskimi ofenzivami proti nemškim črtam. Finski tisk gleda zaupno na potek bojev in povdarja, da bo sovražnik to pot zopet okusil žilavost finskih mož in finskega orožja. Tudi tokrat se bo izkazalo bojno tovarištvo Nemcev in Fincev.

Bobneči oženj nad Francijo

Francoski narod odklanja nedvoumno svoje „osvoboditelje“
Triumfalni sprejem za maršala Petaina

Posebni pariški dopisnik graškega dnevnika »Tagespost« objavila vtise, ki jih doživljajo v francoski prestolnici in po vsej Franciji. Razumljivo je, da stoji francoski tisk predvsem v znamenju vojaškega dogajanja. Tudi dogajanje na južno-italijanski fronti so listi dali mnogo prostora. Na drugi strani je razumljivo, da stopajo v ospredje neprestani teroristični napadi anglo-ameriških letalskih piratov. Značilni so naslovi na prvih straneh pariškega tiska. »Paris Midi« prinaša čez štiri stolpce naslov: »Požar uničuje katedralo v Rouenu«. Polovica prve strani prinaša posamezna poročila o najnovejših terorističnih napadih, pri čemer se poudarja število smrtnih žrtev. List »Aujourd'hui« prinaša čez celo stran naslov: »Zavezniško letalstvo razbija po Franciji«. List »L'Oeuvre«, organ ministra Deata, objavlja napis: »Nove ruševine, nove žrtve«. V podnaslovu poroča list, da je odhitela pariška požarna bramba v Rouen, da bi pomagala pri reševalnih delih.

Bilo je že doslej opazovati, da je pariško prebivalstvo povsem ravnodušno. Ta ravnodušnost je bila čestokrat nekako razdražljiva. Sedaj o tem ni več govora, kajti ljudje imajo spričo ozke povezanosti s podeželjem zunaj mnoge sorodnike in znanke. Obdaja jih strah za te ljudi, ako čitajo v listih, da je bilo pri napadu na to in to mesto zopet toliko in toliko žrtev Anglosaški teror je na ta način užalostil neštevne pariške rodbine in tako ni nič čudnega, da se smatrajo tisočeri prebivalci Pariza radi teh zahrbtnih napadov osebno prizadeti. Prebivalstvo smatra te teroristične napade kot nekako predigo invazije s ciljem izživanja vedno večjih nemirov, ki bi koncem koncev dovedli do popolne zmešnjave. Francija brez slehernega reda pa bi bila dobra njiva za invazijo.

Pri treznem presojanju se takoj vidi, da je to angleški račun brez krčmarja. Niti najmanj ne gre za poskus, primerjati zadržanje Nemcev in

francoskega civilnega prebivalstva pri terorističnih napadih. Kljub temu pa se lahko reče: Francosko prebivalstvo je pokazalo pri vseh teh napadih, ki niso bili lahkega značaja, odločno držo in niti najmanj ni izkubilo svojih živcev. Značilno je, da so Francozi v mestih, ki so bila po terorističnih napadih najbolj prizadeta, pripravili maršalu Petainu naravno triumfalni sprejem. Prišlo je do burnih manifestacij, ki jih je bilo vrednotiti kot protest proti Anglo-Amerikancem. Zelo močan vtis je napravilo v francoskem prebivalstvu, da so zopet nemški vojaki ohranili »svetovno znano in slovito katedralo v Rouenu. Neki francoski list je zadel v črno, ko je ugotovil, da pomeni zadržanje francoskega prebivalstva plebsit, proti tistim, ki so si drznili Francijo »osvoboditi«, prinašajoč isti Franciji hlapčevstvo, proti kateremu se upirajo že sedaj najširši krogi francoskega prebivalstva.

* General Montgomery — poveljnik invazijskih čet v Franciji. Britanski general in poveljnik armade, Bernard Law Montgomery, se je rodil 17. novembra 1887 kot sin duhovnika. V angleško armado je vstopil leta 1908. V vojni 1914/18 je bil večkrat odlikovan. Pozneje je služboval deloma doma v Angliji, deloma v Indiji. Od leta 1931. do 1934. je bil bataljonski poveljnik v infanteriji. Temu je sledila služba kot generalštabni oficir v generalštabni šoli Quetta v Indiji. Iz Indije je prišel kot brigadni general in poveljnik infanterijske brigade zopet v domovino ter vodil brigado v Portsmouthu. Pozneje so mu poverili poveljstvo čet v jugovzhodni Angliji. Novembra 1941 je postal vrhovni poveljnik jugovzhodnega poveljstva Anglije. Leta 1942 je moral v Afriko, oziroma v Egiptu, prevzeti 8. britansko armado, kjer je zamenjal generala Ritchieja. Sedaj je poveljnik invazijskih operacij v Franciji.

Kampfraum Kanalfont

Mit Beginn der Invasion setzten die Anglo-Amerikaner zahlreiche Luftlandtruppen hinter den vordersten deutschen Linien ab. Der Versuch, die deutschen Stellungen am Atlantikwall von rückwärts aufzurollen, schalteten an der Wachsamkeit der deutschen Eingreifdivision und die Luftlandtruppen wurden zum großen Teil aufgerieben. — Unser Bild zeigt deutsche Pioniere beim Bergen einer feindlichen Versorgungsbombe

PK-Kriegsbericht Scheck (Sch)

Leichte deutsche Seestreitkräfte gegen Schlachtschiffe

Von Kriegsbericht Ullrich Kurz

(PK) Nach dem Absprung der ersten feindlichen Luftlandetruppen laufen deutsche Torpedoboote noch in der Dunkelheit aus ihrem Stützpunkt aus, um sich den erwarteten feindlichen Seestreitkräften entgegenzuwerfen. Ein starker Bomberverband überfliegt von Norden kommend den Verband in Richtung auf die Küste und wird von unseren Booten unter Feuer genommen. Das war das erste, was die Besatzungen von der Invasion sahen. Bald sollten sie mitten im dicksten Gewühl stehen. Im Norden breitet sich eine dicke Nebelwand aus, es ist ziemlich starker Wind, und die See ist rau. Das kann nur künstlicher Nebel sein, und in ihm muß etwas stecken. Die Boote pirschen sich heran. Alarm ist längst gegeben. Mit gespannter Aufmerksamkeit steht alles auf Station. Kommandanten, Wachoffiziere und Ausguckposten stieren in die Nebelwand hinein, als wollten sie sie mit ihren Augen durchdringen. Da erscheinen feindliche Bomber und Jagdmaschinen, und müssen mit den Fla-Waffen abgewehrt werden. Doch kurz ist die Aufmerksamkeit auf die Luftkämpfe abgelenkt. Scharf wird die Nebelwand weiter beachtet.

Torpedos aus allen Rohren

Plötzlich, schneller fast, als man es erfassen kann, wird die Nebelwand zugleich an mehreren Stellen durchbrochen. Zuerst sieht man die aufgeworfene Bugsee, die sich gespenstisch hier und dort aus der Nebelwand herauschiebt. Dann folgen die Vordersteven, Artillerietürme, Masten, Aufbauten. Sechs Schlachtschiffe sind aus der Nebelwand herausgetreten. Zerstörer schießen heraus, 20 Zerstörer können gezählt werden. Das ist die große Chance unserer Boote. Sie setzen zum Angriff an. Schon werden sie aus allen Rohren, von schwerer, mittlerer und leichter Artillerie beschossen. Der Feindverband hat die Gefahr erkannt. Seine Begleitflugzeuge stellen ihre Nebelanlagen an, und beginnen, vor die Schlachtschiffe, die aus ihrer Nebeltarnung herausgestoßen waren, neue Nebelstreifen und Nebelwände zu legen. Keine Zeit ist zu verlieren. Aus allen Rohren schießen unsere Boote die Torpedos ab. Während sie auf den Feind zuilen, steigen die Nebelwände. Der sichere Erfolg ist nicht zu beobachten. Aus dieser Entfernung können die Torpedos in einem eng zusammengeballten Feindverband von 26 Schiffen ihr Ziel nicht verfehlen. Es herrscht ein Höllenlärm. Aus der Nebelwand heraus dröhnen die Abschüsse der schweren Artillerie herüber.

Der Feind kann die Boote nicht mehr sehen, schießt aber wild weiter. Hohe Wassersäulen spritzen in der Nähe unserer Boote auf. In verschiedenen Färbungen stehen die Wassersäulen in der Morgendämmerung da, gelbliche, grüne und dunkle Fontänen. Jetzt greifen feindliche Flieger an, und nun nebeln sich auch unsere Boote ein und setzen sich nach erfolgreicher Erfüllung ihres Angriffsbefehls vom Feind ab. Sie laufen vollzählig in einen Stützpunkt ein, nehmen neue Torpedos und ergänzen die Artilleriemunition. Noch auf dem Rückweg werden sie erfolglos von Bombern und Jägern angegriffen. Der erste Schlag gegen die Invasionsflotte ist getan.

Im selben Seegebiet stehen unsere Minensucher und Vorpostenboote auf Posten. Manche von ihnen stehen dort mit kurzen Abständen schon seit Jahren. Unzählige Angriffe von Schnellbooten, Bombern und Jägern haben die meisten von ihnen schon abgewehrt und manchen Feind zur Strecke gebracht. Auf diese kleinen Boote stößt der nach Süden steuernde Feindverband. Eins von unseren Booten geht im feindlichen Artilleriefeuer unter. Es hat mit der Abgabe seiner Sichtmeldung seine letzte und höchste Pflicht erfüllt. Andere werden zunächst abgeschnitten. Aber es gelingt ihnen, sich in der dicken Atmosphäre der Nebelwände, die die ganze Gegend überziehen, wieder durchzuschlagen. Von Bombern verfolgt, erreichen sie den Hafen.

Ein überraschender Nachtangriff

Nun ist es die zweite Nacht der Invasion. In der Seine-Bucht stehen die feindlichen Kampfverbände, die tagsüber die deutschen Küstenstellungen beschossen und von unseren Batterien wirkungsvoll unter Beschuß genommen waren. Der Feind glaubt, mit seinen Schlachtschiffen, unter denen er die englischen »Warships«, »Nelsons« und »Ramillies« und die amerikanischen »Ne-

vada«, »Arkansas« und »Texas« genannt hat, wohl in der Seine-Bucht allein zu sein. Verfügt er doch über eine in Zahlen kaum auszudrückende Überlegenheit zur See. Und doch heißt der Befehl für leichte deutsche Seestreitkräfte »Vorstoß in die Seine-Bucht«. Schlachtschiffe stehen da, Zerstörer und Kreuzer, von denen »Glasgow«, »Enterprise«, »Mauritius«, »Orion«, »Scyllia« und »Augusta« genannt werden. Eine Stunde schon dauert die Kreuzfahrt unserer leichten Streitkräfte. Da werden plötzlich an Backbord voraus Schatten gesichtet. Noch ist die Schiffsgröße nicht auszumachen, aber bald zeichnen sich deutlich die Silhouetten von drei Zerstörern gegen den sommerhellen nächtlichen Horizont ab. Es gelingt der überraschende Nachtangriff. Zwei Torpedotreffer werden deutlich beobachtet. Ein feindlicher Zerstörer bleibt brennend liegen und mit seinem Totalverlust ist zu rechnen. Unsere Fahrzeuge drehen nach gelungenem Angriff ab. Es ist

heller geworden und Jagdbomber stürzen auf sie zu. Durch Splitterwirkung gibt es einige Verwundete unter der Besatzung. So nah waren die Bomber ins Wasser gefallen. Auch ein zweiter Luftangriff wird erfolgreich durchgestanden.

Andere deutsche Fahrzeuge stoßen in der Morgendämmerung auf große feindliche Einheiten, die unsere Küste beschießen. Unsere Boote greifen in die Kampfhandlungen ein. Unter dem Schutz der Schiffsartillerie streben feindliche Landungsboote dem Strande zu. Sie werden von unseren Booten unter wirksames Feuer genommen. Wiederum an anderer Stelle tragen deutsche Sicherungsfahrzeuge ein heftiges nächtliches Feuergefecht mit zwei feindlichen Zerstörern und vier Schnellbooten aus.

Auf den Schnellbooten werden mehrere Artillerievolltreffer erzielt und sie brechen stark nebelnd den Kampf ab, um sich auf die Zerstörerdeckung zurückzuziehen. Unsere Männer wissen, daß jeder Treffer, den sie auf See erzielen, den Kameraden an Land Hilfe bringt. Sie wissen, daß es in diesem ungleichen Kampf auf See stets voller Einsatz ist.

Jäger tragen Bomben gegen Invasionsflotte

Von Kriegsbericht Karl Heinz Seiss

(PK) In dem scheinbaren Durcheinander, aber bei näherem Hinsehen doch von einer rhythmischen Ordnung erfüllten Bunkerraum hängen die Blicke zweier Männer an der Karte. Sie tragen Kanalanzüge, Pelztiefel und gelbe Schwimmwesten — beide sind Eichenlaubträger, beide Kommodore von Jagdgeschwadern, dem deutschen Volke als fliegerische Vorbilder bekannt. Ihre beiden Geschwader waren die ersten, die auf die feindliche Landungsflotte in der Seine-Bucht herabstürzten und mit Bomben und Bordwaffenbeschuß eindeckten, die herabstürzten durch die aus mehreren hundert Jagdflugzeugen bestehende Luftabschirmung des Feindes, wie es eben nur Männer können, die es gewohnt sind, gegen Massen zu kämpfen wie die Grenadiere in der HKL des Ostens gegen eine fast erdrückende Wucht der Zahl und des Materials.

Sperrballone über feindlichem Schiffspulks

Durch Schlechtwetter behindert, mußten unsere Jäger Regenschauer umfliegen. Und dann lagern unter ihnen auch schon die feindlichen Schiffspulks. Bis an die Wolken und noch darüber hinaus gingen ihre Sperrballone. Sie und auch die sofort entfesselte heftige Flakabwehr aller Kaliber aus den großen dicken Pöten und kleineren wenigen Landungsschiffen konnten den Sturz unserer Flieger bis auf wenige hundert Meter nicht vereiteln. Die Bomben zielten vornehmlich auf den Pulk, der im Augenblick sich am weitesten der Küste genähert hatte, um neue Truppen und Fahrzeuge an Land zu werfen. Sie praelten auf die Landungsschiffe von 2000 bis 4000 Tonnen, die Panzer, die LKW und Soldaten geladen hatten und in ihren Davits noch schnelle kleine Landungsmannschaftsboote mitnehmen können. »Zwei Treffer erhielt der eine Pott«, berichtete der 21jährige Leutnant W., »einen an der linken Bordwand und den anderen auf den Bug. Auf denselben Kasten setzte der Rottenkamerad, Unteroffizier G. noch einen, der der Kommandobrücke ein völlig anderes Gesicht gab...«

Leutnant F., 23 Jahre, warf seine Bombenlast auf ein zweites Schiff derselben Größe, die das Deck aufrißen. Lange hatten die Jäger nicht Zeit, die weitere Wirkung ihres Angriffs nach dem Wurf zu beobachten. Denn jetzt entwickelten sich heftige Luftkämpfe über den Landungsschiffen in der Orne-Mündung, wilde Kurbeilen mit den stäfelweise gegen die deutschen Jäger heranprechtenden Engländer und Nordamerikaner. Ihrer Bombenlast ledig und nun wieder zu schnellen wenigen Einzelkämpfern geworden, knöpften sich unsere Flugzeugführer nun die feindlichen Jagdmaschinen aller Mauer vor, Typhoons, Thunderbolts, Mustangs, Spitfires — alles, was eine Latte und einen Motor hatte, war von der Gegenseite hochgejagt worden. »Meine Thunderbolt war übrigens mein 99. Abschluß«, berichtete der 27jährige Kommodore.

Die schnelle Reaktion

Sicherlich hatte der Feind nicht mit einer so schnellen Reaktion und auch nicht mit einer solchen Verbissenheit und Schlagkraft der deut-

schen Jagdabwehr gerechnet, denn der Briten kämpft heute, wie es Ritterkreuzträger Major Hobacker ausführte, eigentlich nur dann nach dem Sinne des alten fäuren Jägerkampfes, wenn er sich eindeutig und vollkommen überlegen weiß, wie es der Amerikaner, der Anbeter der Masse und der Zahl, schon lange tut.

Noch ist es verfrüht, den endgültigen zahlenmäßigen Erfolg aufzuzeichnen, der seine volle Würdigung auch erst dann erfahren kann, wenn einmal die Bekanntgabe des beiderseitigen Kräfteverhältnisses erlaubt sein wird. Eines aber steht heute schon fest: der Feind entrichtete einen Tribut, der trotz seiner numerischen Überlegenheit in einem geradezu auffallenden Mißverhältnis zu unseren eigenen Jägerverlusten steht. Und eine zweite Tatsache wollen wir festhalten: Es ist der stahlharte Block deutschen Soldatentums, in dem sich immer wieder hervorragend neben den alten erfahrenen Hasen des Luftkrieges am Kanal auch unser Nachwuchs bewährt. Der schon erwähnte Leutnant W., Sieger in fünf Luftkämpfen bei nur sechs Feindflügen und vom Unteroffizier zum Leutnant befördert, startete am Abend noch einmal mit einem Schwarm, zu dem auch Leutnant F. und der junge Fähnrich E. gehörten, zu freier Jagd in den Landekopf der Seine-Bucht. Drei Starts junger Flieger, und alle drei meldeten sich mit einem weiteren Luftsieg zurück. Der Nachwuchs bewährte sich. Der erfolgreichste des Tages aber war als Vorbild der Jungen der Ritterkreuzträger Hauptmann Huppertz. Zweieinhalb Monate war er infolge einer Verletzung nicht mehr zum Fliegen gekommen. Gleich sein erster Start über dem Mündungsgebiet der Orne brachte dem Gruppenkommandeur zwei Abschüsse, der nächste Start sogar drei. Bei zwei Einsätzen eines Tages also fünfmal Sieger über Mustangs und Taifuns.

Tiefangriffe auf den Landekopf

Über See tobten die Kämpfe unserer Verbände mit der anglo-amerikanischen Luftwaffe, und auch tief ins Hinterland hinein zogen sich die am Fallschirm pendelnden feindlichen Piloten, mit meterlangen Stichflammen zerplatzten Feindmaschinen, Aufschlagbrände mit schwarzbraunen Rauchsäulen — — — das waren die Meilensteine auf dem Wege, da der Gegner zur Luft den Kurs unserer Jäger kreuzte. Bis in die späte Abenddämmerung hinein heulten auf den Feldflugplätzen die Motoren der Focke-Wulff- und Messerschmitt-Jäger, die nicht nur in der Luft den Feind stellten und zum Kampf zwangen, nicht nur seiner Landungsflotte mit Bomben und Bordwaffen zusetzten, sondern auch in kühnen Tiefangriffen auf den Landekopf Truppen und Material des gelandeten Feindes zerfetzten.

□ **Atentat na Umberta.** United Press poroča iz Rima, da je na nekem zborovanju neka neznana oseba oddala na »prestolonaslednika« več revolverskih streljaj, ki pa niso zadeli. Domnevajo, da je atentator komunist, ki jo je seveda popihal.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Deutsche und rumänische Flieger im gemeinsamen Einsatz vereint
Mit den deutschen Schlachtfliegern kämpfen im Süden der Ostfront die rumänischen Fliegerverbände.

Deutsche Geländeerkundung im Mittelmeer
Für den Nachschub Südfront ist der Seeweg von großer Bedeutung. Darum setzt der Heer starke See- und Luftstreitkräfte ein, um ihn zu sichern.
PK-Kriegsbericht Spitzner (Sch)

So sieht es am Dnjestr aus
Pioniere bauen einen für den Nachschub notwendigen Steg

PK-Kriegsbericht Schulz (PBZ-Sch)

Gemeinsam gekämpft, gemeinsam ausgezeichnet
Ungarische Verbände eroberten gemeinsam mit schweren deutschen Panzern im Karpatenvorland zahlreiche Ortschaften zurück. Durch Generalfeldmarschall Model wurden Offiziere und Mannschaften, die Schulter an Schulter den Erfolg errungen hatten, nunmehr auch gleichzeitig ausgezeichnet.

PK-Kriegsbericht Jäger (Sch)

Was von einem Lastensegler übrigblieb
Von der Flak abgeschossen, stürzte dieser Lastensegler der anglo-amerikanischen Luftlandstruppen aus geringer Höhe ab und zerschellte. Sieben Mann eines Spezialkommandos fanden dabei den Tod.

PK-Kriegsbericht Scheck (Sch)

Treibstoffnachschub für die Front im Westen
Faß um Faß wird in die Güterwagen gerollt. Sie sind für die Lager der deutschen Armeen im Westen bestimmt

PK-Kriegsbericht Scheck (Sch)

Trotz Verwundung nahmen sie weiter am Kampf teil
Fallschirmjäger, die bei den schweren Abwehrkämpfen an der italienischen Front verwundet wurden, werden versorgt. Sie bleiben trotzdem bei der Truppe, um ihren Kameraden bei den weiteren Kämpfen beizustehen.

PK-Kriegsbericht Pierath (PBZ-Sch)

An der süditalienischen Front
Generalfeldmarschall Freiherr von Richthofen, Chef einer an der süditalienischen Front eingesetzten Luftflotte, läßt sich über die Lage an einem bestimmten Frontabschnitt Bericht erstatten.

PK-Kriegsb. Rauchwetter (Sch)

Einer von vielen
Einer der zahllosen Lastensegler, die bei dem Versuch, anglo-amerikanische Luftlandtruppen hinter den deutschen Linien an der Küste der Normandie abzusetzen, von den deutschen Luftverteidigungskräften zum Absturz gebracht wurden.

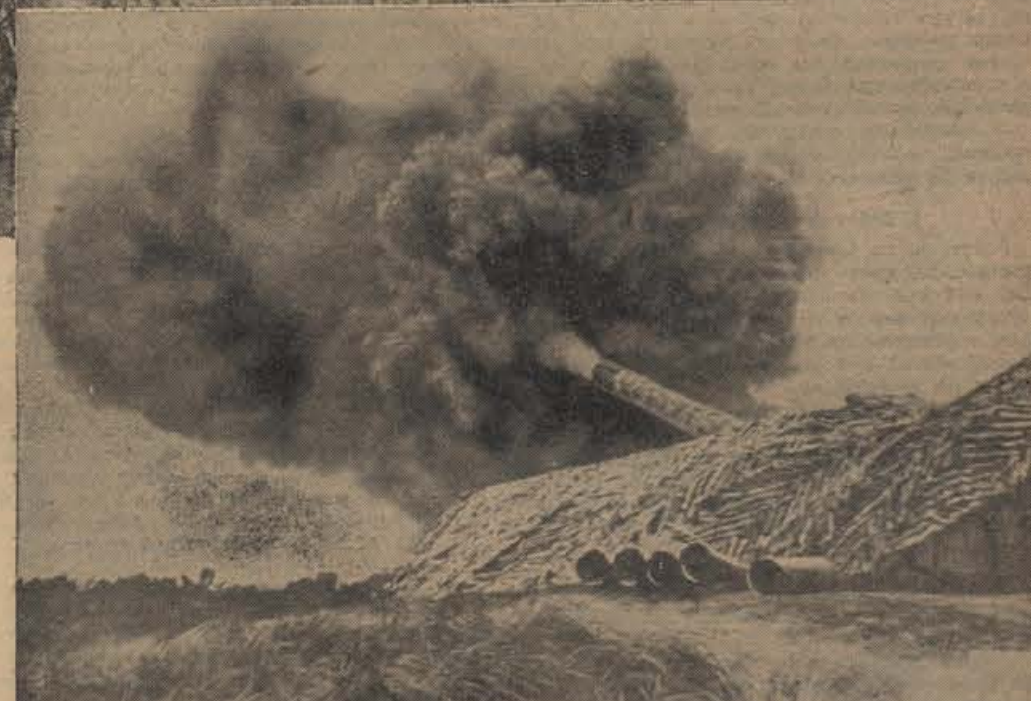
PK-Kriegsbericht Scheck (Sch)

Die Invasion rollt

Die Aggressoren haben den Küstenstreifen zwischen Le Havre und Cherbourg gewählt. Sie haben die deutsche Abwehr nicht überraschen können.

PK-Kriegsbericht Bösenberg (Atl-Sch)

Japanischer Marineattaché am Atlantikwall
Konteradmiral Kojima unternahm eine Besichtigungsreise zu den Atlantikbefestigungen. — Unser Bild zeigt den japanischen Gast mit seiner Begleitung beim Verlassen eines der riesigen Geschützbunker der Batterie »Todt«, die zu den stärksten Bollwerken am Atlantikwall zählt und jedem schwersten Beschuß gewachsen ist.

UMNI KMETOVALEC

Varujmo se nezgod - pri delu in povsod!

Kdor je hodil prejšnje čase po sejnih, ga je gotovo večkrat pretresel pogled na množice pohablencev, ki so, slepi, kruljevi ali kako drugače pohabljeni, prosili mimoidoče vbogajme. Oni pohabljeni pa, ki so lahko še sami hodili po svetu, so beračili od hiše do hiše, od vasi do vasi.

Danes teh revežev več ni na izpregled. Vendar ne smemo misliti, da jih zato ni več na svetu, ali da jih je manj kot jih je bilo včasih. Ne — dandanes imamo še prav toliko ali morda še več pohablencev kot prejšnje čase, le da so oskrbovani v raznih ubožnicah in hiralnicah. To je sicer lepo in prav, vendar so naši ljudje, prav zato, ker ne vidijo pohabljenih revežev vsak dan pred seboj, pozabili opomin, ki so jim ga prinašali pohabljeni vedno znova, namreč: Bodi previden! Varuj se nezgod — pri delu in povsod!

Večina pohablencev v navadnih razmerah — vojne invalide moramo seveda izzeti — mora namreč pripisati svojo nesrečo premajhni previdnosti — bodisi svoji lastni, bodisi drugih ljudi! Kdor torej boče ostati zdrav sam in se ne pregrebiti niti nad zdravjem drugih ljudi, mora biti previden, previden povsod: pri delu, pri hoji in vožnji, previden v vsem svojem dejanju in nehanju. Nesreča namreč nikoli ne praznuje in čaka pri vsakem koraku na človeka.

Posebno pri kmetijskem delu je brez števila možnosti, da se ponesrečimo in poškodujemo sami, ali pa zakrivimo poškodbo drugih. Zato je nujno potrebno, da vsak kmečki človek obrača vedno in povsod svojo pazljivost v to, da s previdnim ravnanjem in s primernimi ukrepi po svojih močeh obvaruje nezgod sebe in drugih.

V naslednjih odstavkih prinašamo nekoliko opozoril, na kak način se skušajmo nezgod ubraniti in jih preprečiti.

1. Kako se varujemo požarov?

Požari so na kmetih najpogostejše in najhujše nesreče. In vprav požar se da najlažje preprečiti, ako smo previdni.

Predvsem morajo biti vsi dimniki v redu, opremljeni s predpisanimi železnimi vratci, biti morajo dovolj visoki nad streho segajoči, zidani in ne leseni ali pločevinasti.

Nadalje morajo biti tudi strehe v redu, prav posebno pa morajo pri vseh stavbah biti takozvane požarne stene (to so skončne stene) podstrešij sezidane iz negorljivih snovi. Iz lesenih desk zbite požarne stene, kot jih največkrat vidimo pri kmetijskih gospodarskih poslopijih, ne predstavljajo nobenega varstva proti požaru, posebno še, ako slama skozi špranje moli, kot to večkrat opažamo pri skednjih itd. Če že ne moremo napraviti boljše požarne stene, moramo špranje na lesenem opazu obiti z letvami ter ves opaz prepojit s kako raztopino, ki napravi les negorljiv. Saj se dobi teh sredstev dovolj na razpolago.

V spodnjih delih stavb se varujemo požarov tako, da vse dele stavb, kjer se v bližini kuri, predvsem stene okoli peči, obzidamo z opeko, ali pa obložimo z negorljivim Heraklitom, ali pa vsaj s steno iz ilovice. Pod peči in pred vratca štedilnikov moramo podložiti pločevino.

Nadalje moramo biti previdni v ravnanju z ognjem. Vžigalice shranjujmo tako, da jih otroci ne morejo dobiti. Prav tako shranjujmo petrolej in eploh lahko vnetljive snovi na takih mestih, kjer jih ne morejo otroci dobiti, in kjer ne more nobena iskra do njih.

Če imamo elektriko, skrbimo, da bodo vse napeljave in vsa stikala v redu, kajti slabe in pokvarjene električne napeljave so povzročile že nebroj požarov in drugih nesreč.

Še posebno previdni moramo biti v ravnanju s svetilkami, posebno še, če hodimo z njimi po prostorih, kjer so lahko vnetljive stvari shranjene (škednji, kozolci, hlevi itd.). Uporabljajmo samo ognjavarne svetilke, ali pa električne žepne svetilke.

Tudi če posedujemo kakšen bencinski motor v pogonske svrhe, moramo skrbeti, da je tako nameščen in opremljen, da ne more zanetiti požara.

Pepela ne shranjujmo v lesenih posodah! Če le moremo, si nabavimo majhno brizgalko proti požaru, kakor so predpisane za »Luftschutz«.

Skoraj vsak ogenj je namreč mogoče pogasiti, če se takoj lotimo gašenja!

2. Kako se varujemo nezgod v hiši?

Marekdo bi mislil, da je, v hiši vsaj, brez nevarnosti za svoje in svoje družine zdravje. Pa kako se motil!

Zadostuje samo, da hišna gospodinja, ali pa kdo drugi, ne pazi dovolj na igle, škarje, nože in druge ostre predmete. Kaj lahko se zgodi, da pridejo do teh stvari majhni otroci — in mnogo slepih ljudi bi znalo povedati to zgodbo dalje, ki so se kot otroci pohabili.

Pa tudi odrasli, posebno ženske, naj pazijo v kuhinji, da ne prijemajo loncev z vrelo vodo z golimi rokami, naj pazijo tudi, da se lonci nanje ne prevrnejo, ko brskajo po ognju, da si ne obžgejo las, naj ne poskušajo ognja podžigati s petrolejem ali z bencinom itd. Tudi obleke naj s bencinom ne čistijo v hiši, marveč na prostem.

Prav tako naj gospodarji pazijo, kje shranjujejo različna sredstva za pokončavanje škodljivcev, ki so skoraj vsa strupena. Tudi nekatera umetna gnojila so strupena, prav tako sredstva za kvašenje semen itd. Vsa tako sredstva moramo shranjevati pod ključem, da ne morejo do njih niti otroci niti domače živali. Tudi lišno lekarno imejmo pod ključem.

Izredno pazljivi moramo biti v ravnanju s steklenino, posebno še z ubito posodo, da se z njo ne obrežejo bodisi ljudje, bodisi živali. Za ubito steklenino imejmo posebno posodo nekje v oddaljenem kraju, kamor sproti znašamo, kar se pojbe.

Tudi moramo paziti, da so kleti in drugi prostori dovolj razsvetljeni, da ne pademo in se na ta način poškodujemo. Stopnice naj bodo zložne in trdne ter opremljene z držaji, stopnišče samo pa zgoraj s trdno ograjo.

3. Kako se varujemo nezgod pri vodi?

Predvsem: Skrbimo, da bodo vodnjaki in vodni bazeni dovolj trdno pokriti. Nepokriti vodni bazeni morajo biti tako ograjeni, da ni nevarnosti niti za ljudi, niti za živali (piščanci). Mostovi in brvi morajo biti opremljeni z držaji. Če peremo, ali napajamo živino v večjih potočkih ali rekah, mora biti prostor tudi v vodi ograjen, da ne more človek, ali pa žival zaiti predaleč!

Nikoli se ne kopajmo v tekoči vodi sami, niti ne v globoki vodi, če ne znamo plavati!

Previden gospodar zavaruje s trdno ograjo tudi globoke prepeade, zemeljske udore, razpoke itd., ter tako obvaruje nesreče ljudi in živali.

4. Kako se obvarujemo nesreč pri živini?

Naše domače živali čeprav so udomačene, vendar lahko zdivjajo, bodisi, da se prestrašijo, bodisi, da so vznemirjene vsled nadlegovanja muh in obadov, bodisi, da se pojajo; — nekatere živali pa so že po naravi zlobne. Te, že po naravi zlobne živali je treba čimprej odstraniti, kljub temu, da so morda sicer dobre za delo, še posebno pa jih ne smemo uporabiti za plemo.

V ostalem pa moramo biti pri ravnanju z domačimi živali vedno previdni. Če pridemo v hlev, moramo žival vselej poklicati po imenu, preden se ji približamo, prav posebno velja to za konje. Če žival vodimo iz hleva, moramo imeti dovolj trdno privezano, ako ni navajena gibanja na prostem.

Pri vožnji z vprežnimi živalmi moramo imeti iste vedno v oblasti. Pri vozovih morajo biti posebne zavore vedno v redu.

Nikdar ne sedajmo na lojtrice vozov ali celo na oje, ali na neprijetne deske na vozu. Ne skakajmo na voz in z voza med vožnjo. Ne puščajmo vprežnih živali brez nadzorstva. Nikdar si ne pritrujmo (n. pr. pri oranju) vajeti okoli sebe, ker smo v takem primeru zgubljeni, če konji zdivjajo. Pri vožnji na cesti ravnajmo po prometnih predpisih, ki jih moramo vsaj v bistvu poznati.

5. Kako se obvarujemo nesreč pri orodjih?

a) Ravnanje s kosami. Kosa je sorazmerno najbolj nevarno kmetijsko orodje. Če shranjevanje kos samo na sebi je nevarno. Navadno kmetije shranjujejo kose, obešene na klin. Kaj, če se klin odloži? Zato je treba za shranjevanje kos napraviti dovolj močno obešalo, s podporno letvo,

tako da je odlomitev in s tem nesreča izključena. rezilo obrnjeno od njega stran.

Nadaljna nevarnost preti pri klepanju kos. Previden gospodar klepaje kose vedno tako, da je rezilo obrnjeno od njega stran.

Tudi pri nožni kos moramo biti previdni. Kosa je, če le mogoče, nositi vedno tako, da je kosa obrnjena z rezilom navzgor, kajti, če je rezilo obrnjeno navzdol, se obrežemo, če nam spodrsne in pademo. Če vozimo koso s seboj na kolesu, jo smemo voziti edino le, če jo pritrdimo s kolo tako, da je rezilo za zadnjim kolesom obrnjeno s konico navzdol, ali pa, če koso s koso s kosišča. Voziti se na kolesu s koso na rami je strogo prepovedano.

Pri brušenju kose moramo predvsem paziti, da kosišče trdno zasadijo v tla, da nam med brušenjem ne spodrsne. Zato nekateri zasajajo žeblice v konice kosišč. Nadalje moramo pri brušenju paziti, da nam kamen (osla) ne spodrsne. Za nevajene je najboljše, če uporabljajo osle v lesenih držajih, kjer je nesreča skoraj izključena.

Tudi pri košnji moramo paziti, da ne poškodujemo niti sebe, niti drugih. Imeti moramo čevlje, v katerih ne drsi. Ne kosimo tik za drugimi kajti v tem primeru lahko po nesreči prerežemo središče kosečemu petu. Tudi pazimo pri košnji, da nam ne priteče kak otrok ali kaka domača žival pod koso. Končno je treba opozoriti, da je skrajno nevarno, puščati kose ležeče na travniku, marveč jih moramo zasadiiti pokonci v tla, ali pa obesiti na kako drevo tik k deblu. Prav tako prepovedano je, zasajati kose v vozove z naloženo travo ali s senom, pa tudi na prazne vozove, kar vse je povzročilo že nešteto nesreč.

b) Ravnanje s sekirami. Predvsem je važno, da se vsakokrat, preden začnemo sekirami uporabljati, prepričamo, da-li je dobro in trdno zasajena. Prav tako je važno, da pri sekanju pazimo, da li je za zamah dovolj prostora in tudi da-li pravilno stojimo, tako, da ne zasadijo sekire sebi v koleno, če nam spodleti. Še posebno previdni moramo biti pri sekanju z malimi sekirami, z eno roko, ker se prav pri tem največkrat usekamo v roko, s katero držimo les, ki ga hočemo razsekati.

c) Ravnanje z žagami. Bolj kot ročne žage, so nevarne krožne žage, o katerih pa smo že rekli, naj jih nevajen kmečki človek raje pusti v miru, kot da bi se pri njih ponesrečil. Pa tudi pri navadni žagi se lahko ponesrečijo, če ne pazijo, da žaga pravilno drži: tako, da te ne poškoduje, če nasproti stoječi potegne žago z močjo k sebi.

d) Ravnanje z vilami. Tudi tu se zgodi mnogo nesreč, predvsem ker puščajo neprevidni ljudje vile povsod stati in ležati, celo v hlevih. Previden človek vile vedno trdno zasadi v tla, ali pa jih shrani v šrambo, nikdar pa jih ne pušča v hlevu, niti ležati kjerkoli na prostem. Prav tako je treba previdnosti pri nalaganju z vilami, da ne poškodujemo onega, ki mu z vilami mečemo krmo. Posebno nevarno je vsakršno suvanje z vilami.

e) Ravnanje z branami, plugi itd. Nikdar ne stopajmo med vprego in brano, oziramo plugom. Če pluge, brane itd. popravljamo, odprazmo za ta čas živino! Brane shranjujmo samo prislone, z zobmi k steni, ali pa obešene z zobmi k steni, pri čemer moramo paziti, da je nemogoče, da bi brane zvrnile.

f) Ravnanje z žebli. Predvsem moramo paziti, da žeblice skrbno shranjujemo, tudi stare. Če se žeblice raznašajo vsepovsod, lahko zaidejo v krmo in povzročajo nesreče pri živini. Žeblice, ki odjenjajo, so prav tako nevarni, zato jih je treba takoj nazaj zabiti. Iz iztrganih kosov lesa je treba žeblice takoj odstraniti, ali pa vsaj zabiti nazaj v les.

g) Ravnanje z lestvicami. Prestavljive lestve naj bi bile na spodnjem koncu okovane z ostrimi konicami, da ne morejo spodrsavati. Ali pa damo prikovati na zgornje konce lestev oprijemne kljuke. Lestve, s pomočjo katerih se povzpenjamo v zgornje prostore, naj bi zgoraj segale vsaj 80 cm nad tla zgornjega prostora, ako ni zgoraj druge opore za oprijem. Lestve morajo biti dovolj trdne in obe lestvini med seboj na več mestih s kovinsko vezjo povezani. Klimi morajo biti vdelani, ne samo pribiti, posamične manjkajoče kline je treba takoj nadomestiti in jih prav tako vdelati, ne pa samo po vrhu pribiti.

Posebno nevarno so samostoječe lestve za obiranje sadja, ako niso pravilno napravljene in postavljene. Če pa uporabljamo za obiranje sadja navadne lestve, pazimo dobro, kam lestev prislonimo, kajti, če se veja, kamor smo lestev na-

slonili, odlomi, si kaj lahko zlomimo hrbtenico, ali vsaj nogo. Sploh moramo biti pri obiranju sadja izredno previdni.

6. Kako se obvarujemo nesreč pri strojih?

Stroji se v našem kmetijstvu vedno bolj udomačujejo. V isti meri se množi tudi število nezgod, posebno v teh časih, ko morajo mnogokrat delati s stroji otroci, ženske in neizkušeni delavci sploh. Prav tu je previdnost dvakrat potrebna.

a) Ravnanje s kosilnimi stroji. Predvsem opozarjamo, da je prepovedano in nevarno, karkoli popravljati pri kosilnem stroju, dokler so konji vpreženi. Niti ne smemo čistiti z blatom zadane kose ta čas. Prav tako ne smemo stopiti, ali pustiti, da stopi kdo drug pred koso, ako je kosilni stroj zaprežen. Torej: Pred koso kosilnega stroja ne sme stati razen trave nihče, dokler so konji zapreženi. Če hočemo kaj uravnati ali popravljati, odprežimo najprej konje.

Prav tako ali še bolj previdni moramo biti pri fito-kosilnem stroju, ako kosimo s konjsko vprego.

b) Ravnanje z pogonskimi stroji. Tu moramo paziti predvsem na zadostno zaščito pri prenosnih in pogonskih jermenih. Posebno nevarno je, nositi pri strojih okoli frlače obleko in biti razoglav, če imamo dolge lase. Zapišimo si: Kjerkoli in kadarkoli imamo opravka pri strojih, ki jih gonijo jermeni, imejmo tesno se prilagajajočo obleko in pokrito glavo, da nas jermen ne zgrabi. Posebne previdnosti je treba pri mazanju strojev in naseščanju jermenov.

Nadalje moramo pri strojih, ki jih je treba zagrinjati, paziti, da nas pogonska ročica ne poškoduje. Zato je treba vedno vrteti ročico le z eno roko, a z drugo roko se prijemati za stroj.

Taki stroji na jermenje, kakor tudi stroji na zobata kolesa morajo biti zadostno zavarovani. Ne odstranjujemo varovalnih naprav, ako jih stroj že ima, pač pa jih napravimo sami, ako jih (starejši) stroji nimajo že iz tovarne.

Zelo nevarni so tudi nezavarovani konci osi s kalami (zagvozdam), prenosne verige itd. Vse take dele je treba zavarovati, da se onemogoči nezgoda.

c) Ravnanje z mlatilnicami. Zdajle poleti, ko bo kmalu začele peti mlatilnice, se je spet bal nezgod pri mlatvi. Zakaj? Ker so naši ljudje pri tem delu še vedno premalo previdni.

Predvsem moramo paziti, da je vložna deska, s katere vlagamo snopje v mlatilnico, najmanj 80 cm globoka. Ker ima ustje mlatilnice samo tudi kakih 20 cm pločevinastega predprostora, dosežemo na ta način, da stoji vlača snopja vsaj en meter daleč od bobna, tako da ne more s roko doseči do zobov. Nadalje moramo brezopojno opremiti vlačalno mizo tudi ob obeh straneh z varovalnimi deskami, ki naj bodo vsaj 75 cm dolge in vsaj 30 cm visoke; teh ne smemo nikdar odstraniti. In nikdar ne smemo skušati brskati okoli ustja mlatilnice od strani! Drobšč spravljamo v mlatilnico le z metlo, nikoli pa ne s rokami.

Pri mlatvi imejmo vedno zaščitne naočnike iz žilne mreže!

Če poganjamo mlatilnico z gepeljom (vitljem), pazimo, da je ta dovolj zavarovan. Poganjac živine se ne sme voziti na vitlju, marveč mora hoditi tako, da lahko živino vsak čas ustavi. Prenosni drogovi, oziroma verige ali pa jermenje mora biti dovoljno zavarovano. Vlačač snopja pri mlatilnici in poganjac živine pri vitlju se morata vedno videti in si lahko dajati znake.

7. Kaj je storiti ob nezgodah?

Vkljub vsej previdnosti se vendarle tuhtam kaka nesreča pripeti. Kaj storiti?

Predvsem moramo nuditi ponesrečencu prvo pomoč. To se pravi, da mu moramo rane obvezati s čistimi povoji in skušati ustaviti kri. Nikdar pa ran ne izpirajmo, niti z vodo, niti ne z razkužili! Razkuževanje prepustimo zdravniku, ki ga je pri vsaki težji nesreči poklicati, pri manjših poškodbah pa naj gre poškodovanec sam takoj do njega, da prepreči zastrupljenje rane. Pri težjih nesrečah mora gospodar skrbeti, da je ponesrečenec takoj prepeljan v bolnišnico.

Ne bojte se stroškov za zdravnika in bolnico, kajti vsi kmečki ljudje so zoper nezgodo zavarovani, tako da imajo v slučaju nesreče zdravnika in zdravljenje na razpolago! Zato: Varujte se nezgod, če pa se pripetijo, takoj k zdravniku, ali v bolnišnico s ponesrečencem!

VINOGRADNIŠKI IN SADJARSKI KOTIČEK

Vinograd v mesecu juniju

Junij je kritičen mesec v vsakem pogledu. V juniju se zbere mnogo različnega dela, ki ga kmetovalec slično kakor pri poljskih opravkih, smatra kot neobhodno tako, kakor je pač sam vpostavljen.

V naši Spodnji Štajerski z mešanimi kulturami, kjer je bila jedva opravljena pomladanska kampanja, že čakajo zelena polja na okapanje in obiskavanje, deteljišča in travniki na košnjo, vinogradi pa na drugo kop, škropljenje proti peronospori, vez in odstranjevanje nepotrebnih trsnih pogankov. K vsemu temu prihaja še pomanjkanje delovnih sil. Nič čudnega ni, da so vestni kmetovalci nervozni.

Kot vinogradniki hočemo omeniti dvoje opravil ter podati nekaj praktičnih nasvetov. Ako je vreme lepo, peronospora pa še ni v razvoju; bomo najprej vezali in odstranjevali nepotrebne poganke in šele nato škropili, ker bomo spričo sedanjega pomanjkanja bakrene galice s tem važnim predoprazilom prihranili do 30 odstotkov škroplilnega sredstva, mimo tega pa bomo zares važne poganke in liste mnogo intenzivneje poškropili.

Kaj je pri vezi in istočasno pri odstranjevanju nepotrebnih pogankov važno in bistveno? Kot načelo si bomo zapomnili sledeče: Važno je, da privežemo na trsu samo dva in največ štiri najlepših in bujnejših trsnih pogankov. Vseh drugih pogankov ne bomo vezali, temveč jih bomo nad zadnjim grozdom, in sicer dva do tri liste višje, prikrajšali in pustili svobodne, torej jih ne bomo privežali. Poganki, ki nimajo grozdiča in ki za drugo leto niso važni, se kratkoma odstranijo ali pa skrajšajo na par listnih dolžin, da lahko v bodoče narežemo tamkaj morebiti kak rezervni čep.

Kakšno posledico ima tak sistem postopanja s trto? Na ta način povzročimo izredno razbremenitev trte, ki naj bi naravno nahranila vse svoje

poganke. Pri tem pa onemogoča list listu dovoljno svetlobo, sonca in zraka. Listi tvorijo takorekoč medsebojno konkurenco za obstoj življenjskih pogojev. Če je preveč listja, ostane vlaga z roso vred dalje na trsu in tvori podlago za razvoj peronospore in oidija, obenem pa tudi prijetna skrilališča za različne škodljive žuželke. Vse to odpade več kakor 50odstotno pri omejenem radikalnem postopanju s trto, ako privežemo samo dva do štiri poganke na kol, obenem pa prikrajšamo vse druge poganke. Na ta način odpadejo tudi mnogi mladi in nežni poganki kot tarča peronospore. Drugi listi postanejo trdi in odporni proti vetru, vsi pa obračajo svojo površino v svrhu obilne tvorbe klorofila k soncu. Vsebinska sladkorja v grozdu je v jeseni procentuelno višja in grozdje je v vsakem oziru boljše razvito.

Važno je — in to bodi posebno poudarjeno —, da se na mladih trsnih pogankih takozvanih zalistnikov (Geiztriebe) nikakor ne sme popolnoma odstraniti, temveč jih je prikrajšati na eden ali dva lista. Ti zalistniki imajo zelo važno poslanstvo, ker ščitijo in prehranjujejo spodaj skrito plodno oko za bodoče leto. Če popolnoma odstranimo te zalistnike, prizadevamo trsu bolne rane. Plodno oko silimo na ta način, da požene že v letošnjem letu, kar bi se dalo primerjati z zgodnjim porodom. Tako radikalno prikrajševanje zalistnikov bi izzvalo klorozo, akaomonozo ter tudi sicer splošno slabljenje. Take pojave klorotičnih metel je bilo že opaziti pri takozvanih preveč pedantnih, vzglednih vinogradnikih, ki so postopali s svojimi lepimi mladimi nasadi po lastnih predpisih in brez vsakega fiziološkega občutka za naravo trte.

Franz Rudl,
upravitelj v p.

GOSPODARSTVO

Kako skrbi Nemčija za naraščaj svojih strokovnih delovnih sil?

Poznavalcem gospodarstva je znano, da slonijo storitve nemške industrije v veliki meri na zmognostih in sposobnostih strokovnih in specialnih delavcev. To se prav posebno vidi v našem napredku, ki ga zaznamuje nemška industrija v sedanjih vojni, sloni pa na dejstvu, da se naše strokovne in specialne sile ne šolajo kakor drugod, po raznih strokovnih šolah, temveč veliko bolj in več po učnih delavnicah, ki jih vzdržujejo in širijo industrijski obrati. V tej pozitivni ugotovitvi se hkrati zrcali naš velik interes za skrb vzdrževanja primerne, zadostne in dobre naraščaja, in to v najširšem smislu besede. V očidel padca števila vajencev, ki bo nastopil v prihodnjih letih ter potrebi po specializiranju, kar je danes že skoraj neizvedljivo, označuje pomembnost pričujočega problema.

V okviru študijskega potovanja je neki berlinski novinar imel priložnost, da se je na področju obrtne zbornice Gau Westfalen-Süd, ki igra v izobrazbi vajencev precejšnjo vlogo, ogledal in poigrobel v zadevo poklicnega šolanja naših strokovnih delovnih sil. Voja je omogočila specializiranje in poklicno izobraževanje naraščaja v železo pridelujoči obrti manjših podjetij, kakor poprej. Isto velja za srednje velike obrate.

Podjetniške učilne delavnice so draga zadeva, ki zdaleka pressegajo možnosti malih in srednjih obratov.

Zadovoljivo rešitev tega problema predstavljajo na ključavničarski podlagi urejene učilne delavnice skupnosti, kjer gre za ureditev združenih podjetij ali pa za zavod, ki je last kakega gospodarskega organa in je mišljen za gotovo okrožje. Prednost takih skupnostnih učilnih delavnic so na dani in se urejajo tudi že za druge obrtno-industrijske stroke. Te delavnice namreč jamčijo za popolno in izravnano poklicno izobrazbo in šo-

lanje po načrtu, česar mala in srednja podjetja že radi specializiranega načina dela ne morejo. Učni in delovni načrt je temeljito izdelan ter v celoti upoštevan. Razen tega so take šolske delavnice pod kontrolo gospodarskih zbornic.

Prvo učno leto ni samo temeljni začetek šolanja in izobraževanja, temveč v veliki meri tudi doba odločitve za poznejše poklice učencev. Zato se v prvem učnem letu, ko se mladim ljudem kuje in izoblikuje tudi značajne poteze, v teh šolah stori največ. Učenci stopajo v učno delavnico brez vsakega vpliva s strani podjetja, to se pravi, takoj ob nastopu svoje učne dobe, ne da bi jih pri tem kaj motilo ali oviralo. Pri tem absolvirajenec vse stopnje množaštanskega obdelovanja železa, pri čemer mu je načelo »železo vzgojuje« velike važnosti. Tudi, če se mora po začetnem šolanju opravljati nekorištna dela, se to pozneje popravi z uporabo vajencev za strojno izdelovanje koristnih in potrebnih predmetov, kar jih vpodbuja k delavnosti in uči odgovornosti in vestnosti. Razume se, da se pri takem delu ne sme grešiti na škodo uka, da bi se delalo korist s produciranjem. Učna doba traja navadno tri leta, pri važnejših poklicih na ključavničarski podlagi pa tri leta in pol. To velja za kvalificirane, to je strokovno izvežbane in specializirane delavce.

Takozvane poklice, ki se jih je treba naučiti in jih poznamo v nemškem izrazu »Anlerlinge«, je razločevati od strokovnega uka v tem, da so omejeni samo na gotovo stroko, kakor na primer pečarji pri visokih pečeh, pečarji pri Martinovih pečeh itd. Po popolni izučitvi, ki traja približno eno leto, dobi tak učenec nadaljnjo izobrazbo v podjetju, kjer se je sklenilo učno pogodbo. V poklicni tovarniški šoli se učence podučuje praktično v njihovem teoretičnem znanju. Ta vsestransko priznana ureditev se ne sme zamenjati s poklicnimi šolami inozemstva, ki imajo teoretičnim naukom priključeno praktično delo, kar v nobenem primeru ne nadomesti uka in dela v delavnicah in tovarnah.

Skupnostne učilne delavnice so opremljene z najnovejšimi strojnimi napravami. Odločilen za učni uspeh je na vedno učitelj in vzgojitelj, ki

mora biti za to službo najbolje izbran in vsestransko preizkušen.

GOSPODARSKE VESTI

× **Portugalska** je ustavila vsak izvoz volirama. Tako glasijo angleška poročila ter naglašajo, da velja ta prepoved za vse države.

× **Bankovci po 5000 kun.** Na Hrvatskem so s 1. majem stavili v promet nove bankovce po 5000 kun.

× **Bolgarija krmí sviloprejké z hrastovim listjem.** Medtem ko so sviloprejké povsod navezane na krmó z murvinim listjem, hočejo v Bolgariji poskusiti s hrastovim listjem, ki ga je lažje gojiti. V to svrhu bodo združili vseh pet postaj za gojitev sviloprejk.

× **Turčija prideluje rozine.** Turčija je lani pridelala 65.000 ton rozin, ki so v celoti prodane. Od tega je šlo v Nemčijo 13.000 ton. Prihodnjo žetev cenijo na 50.000 ton.

× **Dobava kave v Evropo.** Švicarsko časopisje poroča o evropskem uvozu brazilske kave. Ker so se radi vojne največje države Evrope izključile iz vrst odjemalcev, stojita danes Španija in Švica na čelu vseh evropskih uvoznikov. Leta 1943 je Švica kupila 124.364, Španija pa 110.892 vreč. Pošiljke za Švedsko so bile relativno tudi visoke, znašale so 100.892 vreč. Predvojni uvoz brazilske kave v Nemčijo je znašal 1,8 milijonov vreč.

* **Kako je postopati, če primanjkuje jedilnih markic?** V neki gostilni se je pripetilo, da je gost želel naročiti krušne cmoke in čebulovo omako. Natakár je zahteval razen markic za mast še 150 g markic za beli kruh. Ker je pa gost radi dolgega potovanja imel samo 100 g krušnih markic na razpolago, je zaprosil, da bi se mu serviralo tam markicam primerno porcijo cmokov. To je servirar odločno odklonil, odklonil je pa tudi, da bi to posebno željo gosta iznesel pred lastnika gostilne. Zadevo so končali s pomočjo nekega soseda, ki je priskočil z manjkajočo krušno markico ter omogočil postrežbo gostu na potovanju. Ta slučaj je dal povod, da je urad Reichsgruppe Fremdenverkehr izdal pojasnilo, da je gost zahteval samo to, kar je s krušno markico hotel tudi poravnati. V takih primerih je v interesu gostilniške obrti, da gredo gostom na roko.

* **Pazite pri uporabljanju vil za seno in slamo.** Pri rokovanju z vilami, ki jih nikdo ne smatra za tako nevarno orodje, se večkrat zgodijo nesreče. Tako so nedavno pri podajanju slame neki kmetijski delavki, ki je stala na skednju, padle vile iz rok ter s svojo železno konico težko ranile v oko nekega moškega, ki se je takoj onesvestil. Zato se priporoča previdnost pri delu z vilami, ki se v letnem času mnogo rabijo.

MALE VESTI

* **Junaška smrt za domovino.** V boju zoper tuje bandite je padel junaska smrti Ortsgruppenführer in Pragwald-u Franz Pinter. Pokojnik, velik domoljub, je bil star komaj 30 let. — V Benedikten, Kreis Pettau, so položili k večnemu počitku Wehrmannschaftstruppführer-ja Franz-a Fekonja, ki je postal žrtev tujih banditov.

* **Prvi odlikovanec na Invazijski fronti.** Na predlog poveljnika vojne mornarice je Führer odlikoval z odlikovanjem Ritterkreuz zum Eisernen Kreuz Korvettenkapitän-a Heinrich Hoffmann-a, ker je pogumno in uspešno vodil enote naše vojne mornarice pri pobijanju in uničevanju sovražne mornarice prilikom njegovega izkrcavanja.

* **Nov grob.** Spodnještajerc Martin Miskar, ki živi v Kusel-u (Westmark), nam poroča, da je dne 27. maja t. l. umrl v bolnišnici Völklingen, v področju Saar, star komaj 34 let, Spodnještajerc Johann Gerschak, doma iz Wittmannsdorf-a, Kreis Rann.

* **Podpiranje žen vpoklicanih rokodelcev.** Mnogo žena rokodelskih obrtnikov, čijih možje so pri vojakih, deluje v obrti, v kolikor ni šlo za delavnice samo z eno delovno silo. Žene takih rokodelcev imajo pravico do zaščite in podpore vseh stanovskih in strokovnih rokodelskih organizacij, da se jim olajša delo, ki ga opravljajo v interesu skupnosti.

* **Petindvajsetletnica marburškega Rapida.** Marburški sportni klub Rapid obhaja ravnokar petindvajsetletnico svojega obstoja.

* **Smrt očeta 17 otrok.** V Cilli-ju je preminul mesar in gostilničar Ferdinand Detschmann, star 62 let, oče sedemnajstih otrok. Pet sinov je pri vojakih, od katerih so kar trije na fronti. Pokojnik je bil priljubljen in spoštovan ter znan kot ljubitelj svoje Spodnje Štajerske.

* **Jubilej trdnice Viktor Wogg v Cilli-ju.** Gospa Toni Wogg, lastnica trgovine Viktor Wogg v Cilli-ju, je obhajala 70. letnico rojstva, 54-letnico trgovskega delovanja ter 40-letnico, odkar stoji na čelu in vodi svojo trdnico. K temu jubileju so zaslužni gospodarstveniki izrazili svoje čestitke zastopniki organizacije Steirischer Heimatbund, gospodarstva ter župan mesta Cilli.

* **Uvedba novih prehranjevalnih mark za vojake, potovanja in gostilne.** Z zaključkom 66. doletne perijode, to je dne 17. septembra 1944, stopijo iz veljave krušne karte za vojake, in sicer 2. izdaja po 10 in 50 g ter potniške in gostilniške markice 5. Izdaje ter živilske markice 3. izdaje. 17. september je zadnji dan za nakup s temi kartami. Na podlagi odloka Reichsernährungsministra se uvedejo za vojake nove krušne karte po 10 in 50 g. Marke so tiskane na belem papirju z vodnim tiskom ter nosijo preko pluga natis »10 g Brot«, oziroma »50 g Brot« ter pod istim oznako

»Für die Wehrmacht«. Barva tiska 10 gramskih je rdeča, 50 gramskih zelena. Prva izdaja novih kart sledi z začetkom 66. perijode, dne 21. avgusta 1944 in so od tistega dne veljavne. Od takrat in do 17. septembra 1944 veljajo marke 2. in 3. izdaje.

* **Prednakup sladkorja.** Reichminister za prehrano in kmetijstvo poroča: S 64. dodelno perijodo (od 29. maja do 25. junija) so potrošniki prejeli Reichszuckerkarte 65/66, katere odreke je uporabiti glasom natisa do 25. junija, oziroma 23. julija 1944. S tem se nadaljuje način, da se sladkor kupuje v naprej. Sladkor, ki ga potrošniki dobijo na imenovane karte, predstavlja oskrbo do zaključka 66. perijode, ki poteče 17. septembra 1944. V interesu potrošnikov je, da s sladkorjem pravilno gospodarijo, ker bodo drugače nekaj časa brez sladkorja.

* **Zavese, preproge in tapetirano pohištvo v stanovanjih.** Hiba naštetih predmetov je dandanes v tem, da so posebno v gornjih nadstropjih dobra hrana za zažigalne bombe. Kakor znano, prehaja gotovi del zažigalnih bomb hišne strehe ter povzroča nevarnost požarov tudi v višje ležečih nadstropjih. Da se to nevarnost zmanjša, je priporočljivo, da se iz višje ležečih stanovanj, v kolikor je to možno in izvedljivo, odstrani predmete, ki se radi vnamejo. To so zavese, preproge in tapetirano pohištvo. Tam, kjer se teh stvari ne more spraviti na druga manj nevarna mesta, je dobro, če jih postavimo bolj v sredino sob ter proč od oken. Pri tem pa naj stojijo tako, da ne bodo nikomur v oviro.

* **Pazite na male otroke, da se ne poparijo.** Pred par dnevi je v Graz-u umrl otročiček, ki se je poparil z vrelo vodo. Minulo soboto se je pa v Graz-u pripetil še en silen primer. Loner z vročim mlekom je padel raz štedilnika, ter del mleka polil tri leta starega otroka. Opekline so bile tako hude, da je malček še istega dne na kliniki umrl.

* **Kdor ni častljiv, ne more biti lastnik dedne kmetije.** Sodišče v Kaplitz-u je na predlog Kreisbauernführer-ja proglasilo Johanna Modl-ja nevednim, biti lastnik dedne kmetije ter nositi naziv Erbhofbauer. Modl se je zapletel v razmerje z neko na njegovem kmetijstvu zaposleno Ukrajinko, kar ni ostalo brez posledic. Radi tega so ga izključili tudi iz stranke NSDAP ter oddali v koncentracijsko taborišče Dachau.

* **Odstranite zimska okna.** Pri bombnih napadih se razbije mnogo šip. Da se prepreči morebitno škodo, je priporočljivo, da se vsaj preko letnega časa odstrani zimska okna ter jih shrani na varnih prostorih, kjer se ne bodo poškodovale.

* **Vzorne nemške žene.** Kljub svojim 75 in 76 letom delata v Ortsgruppi Graz-Schützenhof dve ženski prostovoljno v delovni vpostavi pri popravljanju in preurejevanju oblek in perila za ranjene vojake.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezat!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch (Nemščina za odrasle metodično in praktično)

75. Stunde.

Einige Wörter ohne Mehrzahl. Nekaj besed brez množine.

Das Heu — seno
das Kupfer — baker
das Blei — svinec
der Haß — sovraštvo
der Neid — zavist
der Kohl — ohrovt
der Spinat — špinača
der Reis — riž
das Obst — sadje
der Strand — obala, breg

Einige Wörter ohne Einzahl. Nekaj besed brez ednine.

die Leute — ljudje
die Eltern — starši
die Geschwister — bratje in sestre
die Kosten (Unkosten) — stroški
die Trümmer — razvaline, podrtine

Unpersönliche Redensarten: Neosebni reki:

1. Es gelang ihnen zu fliehen — Beg jim je uspelo
2. Es tut mir leid, sagen zu müssen, daß — Zal, vam moram povedati, da
3. Es genügt zu wissen, daß — Zadostuje, ako veste

4. Es steht ihnen frei — Na razpolago vam je
5. Es gibt heute viel zu tun — Danes je mnogo dela
6. Wieviel Uhr ist es? — Koliko je na uri?
7. Es ist 3 Uhr — Ura je 3.
8. Es hat soeben 4 Uhr geschlagen — Ravnokar je odbila 4. ura.

Mehrzahlbildung — Tvorjene množine:

1. Der Kaufmann — die Kaufleute — trgovci
2. der Landmann — die Landleute — kmet — kmetje
3. der Ehemann — die Ehemänner — die Eheleute — soprogi — soprogi — zakonci
4. der Landsmann — die Landsleute — rojak — tojaki
5. der Bau — die Bauten — stavba — stavbe
6. das Einkommen — die Einkünfte — dohodek — dohodki
7. der Betrug — die Betrügereien — prevara (goljufija) — prevare (goljufije)
8. der Streit — die Streitigkeiten — spor — spori
9. der Verdruß — die Verdrießlichkeit — zamara (jeza) — zamere (jeze)
10. die Habe — die Habseligkeiten — premoženje — premoženja
11. das Versprechen — die Versprechungen — obljuba — oblube

12. das Lob — die Lobsprüche — pohvala — pohvale
13. der Rat — die Ratschläge — nasvet — nasveti
14. das Unglück — die Unglücksfälle — nesreča — nesreče

Einige Sprichwörter.

1. Bevor der Mensch anfängt, für sich zu sorgen, hat er von seinen Eltern bereits soviel empfangen, daß er schon sehr tief verschuldet ist.
2. Dummheit und Stolz, wachsen auf einem Holz.
3. Du kannst dir jeden Feind versöhnen und verbinden, nur bei dem Neider wirst du niemals Gnade finden.

1. Preden začne človek sam zase skrbeti, je od svojih staršev že toliko prejel, da je že zelo globoko zadolžen.
2. Neumnost in ponos sta iz istega lesa.
3. Z vsakim sovražnikom se lahko pobotaš in zvežeš, samo z zavistnikom ne.

Kurz aber gut.

Als Friedrich II., König von Preußen, einen Soldaten sah, der eine Schramme im Gesichte trug, fragte er ihn: »In welcher Kneipe hat man ihn so zugerichtet?« »In jener, wo Eure Majestät die Zeche bezahlt haben, bei Kollins«, entgegnete der Krieger. Der König, der dort geschlagen worden war, fand die Entgegnung sehr treffend.

Wörter.

1. Schramme, die — brazgotina, praska
2. Kneipe, die — krčma
3. sich zurecht — pripraviti, izdelati
4. die Zeche bezahlen — plačati zapitek, račun
5. Krieger, der — vojščak
6. geschlagen werden — biti poražen, premagan
7. Entgegnung, die — odgovor

Težka ječa za tihotapstvo in črno klanje

Pred kazensko zbornico sodišča Marburg/Drau je zagovarjalo 13 osumljencev radi tihotapstva živine na Hrvaško, črnega klanja in tatvine goveje živine. Obtožnica je pred vsem obremenjevala, da so imeli zveze z nekim pobeglim hrvaškim tihotapcem živine ter z istim iztuhotapili čez mejo večje število živine. V to svrhu so se posluževali za shajališča in zbirališča na meji ležajoč posvetva 45-letnega poročenega kmetovalca iz hrvaškega trgovca Antona Lipnika iz Kathreina pri Rohitsch-Sauerbrunn, Kreis Cilli, nadalje posvetva 32-letnega samskega kmetijskega delavca Alois Skorza iz Kathreina pri Rohitsch-Sauerbrunn, Kreis Cilli ter posvetva 46-letnega poročenega kmetovalca Franz Woslitsch-a iz Bärenala, Kreis Cilli.

Anton Lipnik je skupno s drugimi osebami spravil 14 goved čez mejo ter bil soudeležan na nadaljnjih 13 tihotapstvih. Nabujskal je pa na ista kaznjiva dejanja svojega 19-letnega istoimenskega sina, Aloisa Skorza-u so dokazali tihotapstvo 20 goved ter udeležbo na 14 drugih tihotapstvih živine. Franz Woslitsch je tihotapcem stavil na tropsko svoj hlev za skrivanje živine ter sam spravil tudi eno govedo na Hrvaško. Hrvaški tihotapci živine Mirko Boretzki, 23-letni samki kmetijski delavec, nadirje Alois Passaritsch, 18-letni samski mizarški vajenec ter Ignaz Dimetz, 24-letni samski lesni delavec, vsi iz Gornjega Brezna (Hrvaška), so bili soudeleženi na tihotapstvu v tem, da so prevzeli in gonili živino, in sicer 41, oziroma 34 in 27 goved. 24-letni samski lesni delavec Johann Prach iz Ulmena pri Rohitsch-Sauerbrunn je skupno s drugimi zločinci

ukradel vsega 7 goved, 8 jih je pa spravil preko meje. Nadalje je bil udeležan petkratnega črnega klanja goved. Ostali osumljeni so obtoženi istih dejanj v nekoliko manjšem obsegu.

Tihotapstvo je odkril urad Zollfahndungszweigstelle in Cilli-ju. Del tolpa so aretirali v področju, ki je okuženo s tolovaji. Pri tem so se uveljavili nekateri orožniki, podpirani po obmejnih organih in Wehrmannschafti. Z ozirom na dejstvo, da se je pri aretaciji moralo radi zoperstavljanja ustreliti na licu mesta dva glavna tihotapca in so na ta način glavni zločinci kaznovani z smrtno kaznijo, javno tožilstvo ni predlagalo smrtne kazni.

Sodišče je izreklo sledečo sodbo: Anton Lipnik, starejši, 11 let težke ječe, Alois Skorza 8 let težke ječe, Franz Woslitsch 4 1/2 leta težke ječe, Johann Prach 6 let težke ječe, 40-letni oženjen Rudolf Kowatschitsch, kmetijski delavec iz Voitsberga, 3 leta težke ječe, Mirko Boretzki 7 1/2 let težke ječe, Ignaz Dimetz 6 let težke ječe, 41-letni oženjen kmečki sin Johann Drogenik iz Kathreina ter 38-letni oženjen kmetovalec Anton Drogenik iz Teuerdanka pri Bärenalu vsak po 2 1/2 leti težke ječe, 46-letni oženjen posestnik Johann Plawtschak iz Langenberga, Kreis Cilli, 3 leta težke ječe ter 54-letni oženjen kovač in krojač Stefan Haluschan iz Voitsberga 4 mesece težke ječe.

Mladolletna; Alois Passaritsch-a in Anton Lipnik-a je sodišče kaznovalo s okrajnima kaznima od 2 do 4 let, oziroma 1 do 3 let mladiske ječe.

Večje število oseb, ki so zapletene v tihotapstvo in črno klanje živine in so v zvezi s to kazensko zadevo, se bo zagovarjalo posebej pred sodiščem.

* Reichspostminister Chnesorge 72-letnik, 8. junija je obhajal Reichspostminister Dr. Ing. e. h. Chnesorge svoj 72. rojstni dan. Ta mož je z organizacijo in izpolnilivijo nemške pošte najmožje povezan. Prav velika zasluga ima za izgraditev in izpolnitev telefonskega omrežja. K temu je veliko doprinesel njegov izum iz svetovne vojne, ker je kot vodja telegrafске direkcije v velikem štabu generala Lidendorff-a izumil takozvano priklapljen štrih žic, pri istočasnem uporabljanju ojačevalnih naprav. Ta njegov izum omogoča telefonske pogovore na velike daljave. V stranko NSDAP je stopil že leta 1924 ter nosil njegova črna izkaznica številko 42. Ob prevzemu oblasti po nacionalsocializmu je Chnesorge postal Staatssekretär v ministertvu pošte. Leta 1937 ga je Führer imenoval Reichspostministerom. Od takrat je vse svoje sile stavil v službo dviga in modernizacije poročevalne službe. Da je v Nemčiji gledanje na daljavo tudi že na precejšnji višini, je v veliki meri zasluga ministra Chnesorge. Chnesorge je Oberguppenführer v NSKK, Ehrenführer v NSFK, nosilec zlatega strankinega znaka, častne oficirske igle letalstva v zlatu in z briljanti, nosilec odlikovanj Eisernes Kreuz I. in II. Klasse iz svetovne ter odlikovanja Kriegsverdienstkreuz-a iz sedanje vojne.

* Nesreča nikdar ne miruje. Pri Aubendorf-u, Kreis Ravensburg, sta se smrtno ponesrečila Mathias Wirtschitsch in Alois Slatner. Prvi je rodom iz Johanes-a, drugi pa iz Sattelbach-a, oboje v Kreis-u Rann. — V visoki starosti 80 let, je nedavno v Annaberg-u (Sachsen) za vedno zatihnil svoje oči Franz Schekorania, rodom iz Wisla-a, Kreis Rann.

* Orožje, municija, razstrelivo in bodala niso za otroke. Pri Lüchow-u (Heide) si je nekaj fantov preskrbelo revolver in municijo. Nato so si v gozdu napravili bunker ter imeli tam svoje »strelske vaje«. Ko je pa revolver odpovedal, so ga skušali popraviti. Pri tem se je orožje sprožilo, strel je pa zadell enega izmed njih, ki je bil takoj mrtel. Fantki so pa iz strahu pred kaznijo zadevo kratkoma zamočali in šele pozno zvečer, ko so stariši pogrešali ustreljenega otroka, so jim razodeli nesrečo.

* Vojakli najraje uživajo svinjsko meso. Do te ugotovitve je prišel pisec članka »Das Fleisch in der Soldatenverpflegung«, ki ga je v časopisu »Die Fleischwirtschaft« objavil Generaloberstabsintendant a. D. Geh. Rat, Proszecek.

* Velik uspeh nemško-romunske letalske obrambe. Preteklo soboto je nemško-romunska letalska obramba zbila 48—100 ameriških teroristnih bombnikov. Romunski tisk je objavil v zvezi s tem uspehom ponosne komentarje. List »Viatza« piše: »Romunski narod je ponosen na svoje letalstvo«. List

»Timpoc« pravi, da je bil izid letalskih bojev nad Romunijo prava katastrofa za Amerikance.

* Nemci Slovaške služijo v Waffen-SS. Med Nemčijo in Slovaško je prišlo do dogovora, po katerem bodo za vojaško službo sposobni Nemci Slovaške služili obvezno v Waffen-SS. Tisoč slovaških Nemcev že služi prostovoljno v imenovanih odredih. Vpostava se nanaša tudi na tiste Nemce, ki služijo v slovaški armadi.

* Otroka je ugrabila. 20-letna umobolna Hildegard Kämmerer iz Berlina je pred kakim mesecem ugrabila nekega osemletnega otroka ter izginila z njim neznanu kam. Sedaj jo je pa policija zasedla z otrokom vred. Na svojem potovanju v Braunsberg je gredoč ukradla neko obleko in dežni plašč, medtem ko je na otroka drugače lepo gledala in je ostal zdrav.

* General Eisenhower. Poveljnik anglo-ameriških invazijskih čet na Evropo, general Dwight D. Eisenhower, bo po imenu sodeč, nemškega porekla. Rodil se je leta 1891. Ko je dorasel, je vstopil v ameriško armado, kjer je postal oficir. V svetovni vojni je služil v oklopnih oddelkih amerikega ekspedicijskega vojaštva ter bil na evropskem bojišču. V svoji službi po svetovno-vojni je Eisenhower obiskoval višjo vojno šolo, nakar je služboval v generalnem štabu. Tam se je največ bavil s problemom bojevanja z oklopniki ter dosegel v ameriški oboroženi sili sloves strokovnjaka tega orožja. Pozneje je bil šef štaba v poveljstvu generala Mac Arthur-ja, s katerim sta skupno izdelala načrte za obrambo Filipinov pred Japonci. Od tam je prišel v vojno ministertvo, kjer je bil zastopajoči šef generalštabnega oddelka. Junija 1942 je prisostvoval razgovoru med Rooseveltom in Churchillom ter postal kmalu nato poveljnik vseh ameriških čet na evropskih frontah. V najnovejši dobi so zavezniki Eisenhower-ja postavili vrhovnim poveljnikom vseh ameriških in velkobritanskih čet za napad na Evropo.

* 30.000 poročnih ponudb. Nedavno v Dresdenu ustanovljena pisemska centrala za omogočanje poznanstva in svrhu sklepanja družinskih zvez je dobila že 30 tisoč dopisov, v katerih iščejo osebe obojega spola stike s partnerji, ki jim manjka primernih poznanstev. Med ponudbami tvorijo večino dopisi vojakov, ki so že leta in leta izven svojih domačih krogov ter jim radi tega ni bilo možno misliti na ustanovitve družin.

* Maščevanje po ženskih zamčevanega. V Zürichu v Švici so zapeli nevarnega moškega, ki je na züriskem hribu v temnih nočeh prežal na ženske ter jih z nožem ranjeval v spodnji del telesa. Vsega je na ta način ranil pet žensk, med katerimi se je nahajala tudi neka sedemdesetletna. Po aretaciji je na policiji izjavil, da je svoje zločine počenjal iz sovraštva do žensk, ki so ga radi hibe v govorjenju odklanjale.

* Cestna železnica kot vlačilni stroj. V mnogih mestih Nemčije uporabljajo sedaj mestne cestne železnice za prevoz blaga, da se na ta način štedi tekoča gorilna sredstva kakor bencin itd. V Wien-u prevažajo s cestno železnico stavbeni material, ki mu je namenjen za stavbišča, in sicer s priklopljenimi vozovi.

* Pet smrtnih obsodb. S hitrim sodnim postopkom so v Wien-u izvršili proces zoper tolpo vlomilcev, ki je kradla po Wien-u. Glavar tolpe je bil Paul Lakosil, pod čijim vodstvom je tolpa oborožena z revolverji izvršila v 55 trgovskih lokalov ter izvršila 54 avtomobilskih tatvin, izkoriščajoč pri tem zatemitve. Plen so vedno odpeljali z ukradenimi avtomobili, ki so ga potem navadno pustili stati nekje v mestu. Glavni pomočnici tolpe sta bili soobtoženi: Amalie Hoffer in Elisabeth Virius, ki sta v svojih stanovanjih skrivali razno ukradeno blago. Pa tudi soobtoženi Marie Weinberger in Dorothea Nowak ter obtoženi Karl Karger so shranjevali ukradene stvari ter glavnim krivcem nudili zatočišče. Po večmesečnem iskanju so prišli Lakosila, ki je pa pri tem ranil kriminalnega uradnika ter pobegnil. Ponovno zasačen in zasledovan, sa je zabičikadiral v neko klet, v kateri sa je branil sedem ur, nakar sa je predal ter izročil policiji svoje pištole s 1000 strelci municije. V tridnevni sodni razpravi je sodišče obsodilo Paul Lakosila in štiri njegove komplice na smrt, devet nadaljnjih sokrivcev pa na večletno ječo.

* Kriminalistika v Libanonu. Meseca aprila so našli v Libanonu 14 umorov, 63 vstajov, 8 roparskih napadov, 18 slučajev tihotapljenja mamil, 9 cestnih ropov itd. Za malo delužo, ki nima več kot 800 tisoč prebivalcev, vsakakor dovolj. Zanimivo bi bilo izvedeti v kakem obsegu sa se udeležili teh zločinov in prestopkov tudi anglo-ameriške okupacijske čete.

* Smrt polkovnika Beck-a. Iz Bukareste poročajo, da je dne 5. junija umrl zadnji poljski zunanji minister polkovnik Beck. Imenovan je bil kot politični emigrant v občini Stanesi v bližini Bukareste. Romunsko uradno poročilo pravi, da je že dve leti bolehal na jetiki.

* Zastrupljena zobna pasta iz letal. Iz Sofije poročajo: V noči od 2. na 3. junij so vrhla sovražna letala na nekatera mesta v jugozapadni Bolgariji male vrečice z zobno pasto, ki sa je izkazala kot zastrupljena.

* Iz letal streljajo na Srbe. Pri letalskem napadu na Niš so anglo-ameriški letalci streljali na nizkih poletih z strelnim orožjem na civilno prebivalstvo.

* V Švici živi 75 tisoč emigrantov in dezertirjev. Švicarski narodni svet sa je bavil s problemom emigrantov in vojaških dezertirjev, ki zajema 75 tisoč oseb. Medtem ko so preje posamezni okraji bili za to, da se sprejme kolikor mogoče veliko beguncev, ne da bi se jih na meji odklonilo, je bila debata v parlamentu nekoliko bolj kritična napram internirancem, ki so deloma vpostavljeni v delo. Vodja policije in sodstva je izjavil, da mu je podrejenih 26.233 beguncev, 8423 emigrantov in 158 strožji kontroli podvrženih inozemcev. Komisariat za internirance, ki je priključen vojnemu referatu je izdelal emernice za 39.788 vojaških internirancev, med katerimi sa nahaja 17.729 Italijanov.

* Na smrt obsojen židovski verižnik. Vojaško sodišče v Budimpešti je obsodilo žida Desidera Gaber-ja, prokurista neke stavbene tvrdke, na smrt, tri druge žide pa na dosmrtno ječo. Slo je za velikopotezno verižništvo v škodo vojaških interesov Madžarske. Gaber je stavbeni material, namenjen vojaškim svrham, prodal omenjenim trem židom. Smrtna obsodba je bila med tem že izvršena. To je bila prva smrtna obsodba vojaškega sodišča proti civilni osebi.

* Letalski teror nad Romunijo. Ameriški teroristični letalci so bombardirali preteklo soboto predpoldan petrolejska polja v Ploestiju ter so v Olteniji in Munteniji obstreljevali s svojimi strojnimi in topovi vasi, kmetovalce, cestni promet, železniške vlake itd. Napadi so tudi dva bolniška vlaka, čeprav so nizko letela letala prav dobro opazila znamenja Rdečega križa. Nastala je škoda, obenem pa so beležili tudi žrtve med starčki, deco in ženami. Do 11. t. m. je bilo tam zbitih 40 sovražnih letal.

* Kaznovan ameriški general. General Eisenhower je degradiral generalnega majorja Henry J. F. Miller-ja v rang podpolkovnika ter ga vrnil nazaj v Ameriko, ker je pred meseci v neki družbi podal izdajalsko izjavo: »Moja častna beseda, da bo invazija še pred 13. junijem.«

Mladinske kulturne tekme

Kulturna tekma odredov Deutsche Jugend, ki se je vršila v Pettau-u ter trajala več dni, je na zadnji dan prireditve izvajala še dve točki, naka so se odredi zbrali na trgu Adolf-Hitler-Platz, v svrhu objave zmagovalcev. Na zgodovinskem prostoru starodavnega mesta so se postavili odredi fantov in deklet ter obdani z zastavami, pričakovali Bundesführer-ja. Ko se je pojavil Bundesführer v spremstvu Regierungspräsidenta Dr. Müller-Haccius-a, so zasvirale fanfare mladine iz Schönstein-a, čemur je sledilo odpevanje pesmi »Lasset im Winde die Fahnen wehen«. Nato je spregovoril Bundesführer, ki je mladini pojasnil kako je v petem vojnem letu prišlo do te kulturne prireditve.

Razsodniki tekem so priznali vodu fanfar iz Schönstein-a najvišje priznanje. Od glasb je dosegla prvo mesto godba učiteljske šole v Marburg-u. Na področju igralnih vodov je Gruppe Wöller, Banna Cilli, odrezala najbolje. V orkesterski tekmi je učiteljska šola v Marburg-u zopet na prvem mestu. Prvo nagrado v petju mešanih zborov so prisodili pevkam ženske učiteljske šole Marburg. Med enotami je najbolje pel pevski zbor iz Pettau-a.

Prva nagrada lajskih igralnih skupin je podelila zopet učiteljsko šolo v Marburg-u, nagrada ljudskoplesnih skupin pa skupino iz Abstell-a. V ljudski glasbi je zavzelo mesto Pettau prvo mesto. Lutkovne igre so najbolj odrezala dekleta Mädelgruppe 12 Marburg-Stadt, pri pravljicnih igrah pa Gruppe Gonobitz.

Tekme poedincev so se vršile samo na področju glasbe. Pri tem so odnesle prve nagrade v Gruppi Gesang pri začetnikih Clothilde Rotbart, Bann Pettau, pri naprednejših Nada Podlogar, Bann Trifail, pri igrah na gosli so dobili prve nagrade Alfons Schmidt, Bann Marburg-Stadt, pri pianistih Josef Bratschko, učiteljska šola Marburg in pri celistih Waldemar Subakin, Bann Marburg-Stadt.

V tekmi na pihala so si priborili prve nagrade s klarinetom Max Plevnik, Bann Trifail in na trobento Alois Wertatschnik istega Banna.

Na ljudskem instrumentu harmoniko je dosegla prvo oceno Nada Wrtouschek, Bann Cilli; na citrah pa Johann Huna, Bann Trifail, medtem ko si je isto nagrado s flavto pridobila Elfriede Krainz in Banna Pettau.

TO IN ONO NORMANDIJA

Anglo-Amerikanci so si za napad na zahodu Evrope izbrali del francoske obale, ki se imenuje Normandija. Normandija zajema polotok Cotentin ter področje zлива reke Seine. Cotentin je večinoma prakamenito gorovje, ozemlje zлива Seine visoke ravnine, sestoječe iz apnenca in kredine zemlje. Normandija je bila do izbruha sedanje vojne razdeljena v politično upravna področja: Orne, Seine-Inferieure, Calvados, Eure in Manche. Glavno mesto je Rouen.

Da so se Anglo-Amerikanci odločili ravno za obalo Normandije in sicer med pristaniščima Cherbourg in Le Havre, si je razlagati tako, da je ta del francoskega obrežja najbolj ugoden za prevoz črt in materiala iz dobro urejenih in številnih luk na jugovzhodnem delu angleškega otočja, akoravno ni to najbližja in najkrajša pot. Zalivi, v katerih se nahajajo precej zaščiten angleške morske luke jugozahodnega dela Anglije, so za napad, kljub 100 do 150 km oddaljenosti od normandijske obale, ugodnejši za invazijo, kakor bi bila na primer pristanišča okrog Dover-ja, ki so od francoske obale pri Calaisu oddaljena komaj kakih 50 km. Ker tudi letalom, proga od omenjenih angleških pristanišč kjer se nahajajo hkrati tudi letališča, v glavnem odgovarja za vse vrste poletov in letal, ne da bi bila predolga, si je Eisenhower izbral Normandijo za svoj naskočni cilj, ne ozirajoč se na terenske težave na normandijskem obrežju. Pri tem sta morskimi pristanišči mesti Cherbourg in Le Havre, glavni in najvažnejši cilji napadalcev. To je razumljivo. Kakor so si napadalci v Angliji izbrali za pripravljanje in izhod dobre in moderne prista-

niške izhodne točke, tako so jim potrebna tudi na normandijskem obrežju pristanišča za pristajanje, iztovorenje in natovorenje ladij.

Cherbourg je okrogno glavno mesto v upravnem okraju Manche v Normandiji. Mesto leži ob širokem morskem zalivu, in sicer na polotoku Cotentin, ki sega daleč v kanalsko morje. Cherbourg je ena največjih obrežnih trdnjav Francije. Razen velikega trgovskega pristaniškega dela, kjer pristajajo skoraj vse prekoceanske ladje, obsega vojno pristanišče kakih 22 ha ter je 9 metrov globoko, kar omogoča pristajanje najtežjim ladjam.

Cherbourg spada k Normandiji že od desetega stoletja in je od nekdanjega važnega trgovskega središča. V angleško-francoskih vojnah so to trdnjavo večkrat oblegali. Pod Francoze je padlo končnoveljavno leta 1450. Leta 1758 je angleška vojna mornarica razbila šenburške utrdbe. Veliko pozornost na izpopolnitev in izgraditev teh utrdb sta polagala francoska vladarja Napoleon I. in III. V svetovni vojni ta trdnjava ni igrala nikakšne vloge.

Ime Normandija izvira od Normanov, to so severogermanska plemena, ki so se naselili pod svojim voditeljem Rollo-jem začetkom 10. stoletja ob izlivu reke Seine. Leta 911. so izsilili s pogodbo v St. Clair-sur-Epte-ju od Karla Trpatega odstop pokrajine kot francosko vojvodino. Rollo si je izbral ime Robert I. Pozneje si je ta močna normanska monarhija pridobila važno vlogo v Franciji. Rihard I. (933-996) je bil hud nasprotnik zadnjih Karolinger-jev, Robert II. Vrag, (1027-35) ter njegov sin Viljem II. Zavojevalec (1035-87), ki je leta 1066 potom zmage pri Hastings-u, kjer je porazil anglosaškega kralja Harold-a, postal angleški kralj. Nato je prešla Normandija v roke nastarejšega sina Viljema, Roberta

REDIN NEUES Pulver für Wuch und Mästung der Schweine
REDIN, mit garantiertem Erfolg
Zentraldrogerie EMIL THOR
Marburg (Drau), Herrengasse 33

III., ki mu jo je pa iztrgal leta 1106. njegov mlajši brat Henrik I. Angleški. S Henrikom je izumrl moški rod dinastije Rollo.

Naslednji vladar Normandije je bil Geoffroi Plantagenet od Anjou (+1151), soprog Matilde hčerke Henrika. Njun sin Henrik I. (1158-89) je leta 1152. potom ženitve dobil Guyenne ter je leta 1154 postal kralj Anglije. Njegov najmlajši sin Johann brez dežele, je izgubil Normandijo rač. umora nečaka Artur-ja. Normandija je potem prišla pod vladavino kralja Filipa II., ki jo je zahteval za Francijo. Leta 1259. so to deželo formalno priključili Franciji, leta 1315. je pa dobila osvobodilno listino. Med takozvano stoletno vojno je Normandija mnogo trpela. Henrik V. Angleški, je dobil Normandijo po zmagi pri Azincourt-u leta 1415. še enkrat nazaj, leta 1449/50 jo je pa Karl VII. zavojeval končnoveljavno za Francijo.

□ **Francija jih je razočarala.** V Angliji po vseh, ki so dospeli preko Stockholma, nič več ne govore o takozvani »podtalni Franciji«, ki je bila veliko upanje v zvezi s podpiranjem invazije. V Angliji že uvidevajo, da napor v tej smeri niso uspeli. »Francosko vprašanje« je mnogo bolj zamotano, kakor so domnevali sovražniki Evrope. Teroristično bombardiranje Francije pri tem ni bilo brez uspeha. Medtem se nadaljuje anglo-ameriška baharija z barbarskim uničevanjem »zavezniškega« francoskega ozemlja. Zdi se, da v Londonu ne špekulirajo več s pomočjo francoskega naroda v korist invazorjev. Prišteti je treba še težavna pogajanja z De Gaulleom glede »invazijskih frankov«, ki so jih prinesle invazijske čete za več milijard na francoska tla. Baje je Churchill prepričan De Gaulle-a, da je bil ta ukrep potreben. Inflacija je bila vsled tega seveda nezadržljiva. Z angleške strani pa mimo tega povdarjajo, da politična vprašanja v pogajanjih z De Gaulle-om še niso rešena.

□ **Svedska ostane nevtralna.** Kakor poroča DNB iz Stockholma, je imel švedski ministrski predsednik Hansson v nedeljo v mestu Eskjo govor ter je dejal med drugim: Z ozirom na zadnje dogodke je bila vojaška pripravljenost Švedske znatno ojačena. Kedar in v kakem obsegu nas bodo ti dogodki tangirali, sedaj še ni možno oceniti. Ni nam še znano, ali je naperjena ofenziva zapadnih sil tudi proti severu. Računati pa moramo s to možnostjo in se temu primerno pripraviti. Ta ukrep pa nikakor ni posledica vznemirjenja, da bi zamogla priti Švedska v vojni vrlinec. Glede stališča Švedske vlada popolna jasnost. Ohranili bomo svojo nevtralnost in zavrnili vsak poskus, ki bi stremel za izkoriščanjem našega položaja. V teku bojov — tako je izjavil Hansson — lahko nastanejo v naši bližini situacije, ki bi utegnile glede zavarovanja naših obal in granic zahtevati več kot doslej.

Gebeugt in unermeßlichem Schmerze, geben wir allen Bekannten und Freunden die traurige Nachricht, daß unser innigst geliebter Sohn, Bruder, Onkel, Neffe und Schwager

Karl Budia

Grenadier

an der Südfront, am 24. April 1944, sein junges Leben für die glückliche Zukunft des Vaterlandes geopfert hat.

Lieber Karl! Nun ruhest Du fern von Deiner Heimat, wir werden Dir ein schönes Andenken bewahren; in unseren Herzen wirst Du ewig leben!

Stainztal—Kokulain—Graz.

708

Die Tieftrauernden:

Alois und Cäcilie Budia, Eltern; Friedrich, Bruder; Aloisia Skafar, Theresie Roschkar und Ludmilla, Schwestern; Golar Georg, Onkel; Anton Skafar und Franz Roschkar, Schwäger, und alle übrigen Verwandten

Werbet
für das
Deutsche
Rote
Kreuz

In tiefstem Schmerze geben wir die traurige Nachricht, daß unser einziger Sohn

Anton Gatschnig

Gefreiter

im Alter von 21 Jahren, am 23. April 1944, an der Ostfront fiel.

Unser Anton wird in unseren Herzen immer weiter leben.

394

Egidi I. d. B., Marburg-Dr., Frauenberg, Lembach, den 12. Juni 1944.

In tiefer Trauer:

Amalia Ferenz, Mutter; Konrad Ferenz, Stiefvater; Familien: Skasa, Gatschnik, Luft, Schunko, und alle übrigen Verwandten

Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 24.

Vojna zahteva od nas vseh popolno izročitev in njenim dolžnostim. Vse, kar nam je še ostalo ohranjenega iz mirnega časa, moramo gledati kot darilo na preklic. Računati moramo vedno, da bo prej ali pozneje nastopila potreba, odpovedati se še temu. V današnji vojni se ne bojemo za ohranitev, temveč za zopetno vpostavitev miru. Ravno v vojni velja zakon, da je treba vpostaviti to, kar hočemo braniti.

Razmere današnje vojne segajo globoko v naše življenje in delovanje. Zato tudi v celoti drži vsebina pričujočega vojnega člena. Saj vemo, da je povezanost nas vseh z vojno popolna. Vse, kar imamo, počenši pri naših delovnih zmožnostih, do zaključno našega življenja, je in mora biti vojni na razpolago. V kolikor so nam ostale še izza časa pred vojno, ugodnosti in udobnosti ter prijetnejše strani našega življenja ohranjene, še iste vedno lahko izqubimo, dokler traja vojna. Če računamo s to možnostjo, nam bo prenašanje morebitnih takih odpovedi lažja. Vojni cilj, ki ga zasledujemo, je usmerjen v dosego zopetnega miru. Ker branimo v tej vojni našo bodočnost in

naše življenje, moramo biti pripravljeni, vpostaviti vse to za uspešen izid vojne.

Izkažite

se pri cestni zbirki dne 17. in 18. junija 1944. Prispevki so namenjeni za nego in zdravljenje ranjencev in bolnikov. (Kriegshilfswerk für das Deutsche Rote Kreuz.)

In unsagbarem Schmerze geben wir bekannt, daß unser liebster Sohn, Bruder, Schwager, Neffe und Onkel

Martin Tschanschek

Gefreiter

am 18. Mai 1944, im Alter von 19½ Jahren, an der Ostfront gefallen ist.

Lieber Martin, Du ruhest fern von Deiner geliebten Heimat. Deine Eltern und Geschwister werden immer an Dich denken. 389

Hemmaberg, Vinagora, Leoben, am 6. Juni 1944.

In tiefster Trauer:

Martin und Maria Tschanschek, Eltern; Maria, Martina und Ida Wechowar, Schwestern; Alois Wechowar, Schwager; Leopold und Andreas Kolenz, Onkel; Luisek, Franzek und Friedl, Neffen.

Ein hartes Schicksal traf uns tief. Unser einziger, innigstgeliebter, braver Sohn, unser Glück und unsere Freude lebt nicht mehr.

Johann Stebich

Oberkanonfer in einem Art.-Reg.

ist im Alter von 21 Jahren für Führer und Volk am 3. April 1944, an der Ostfront gefallen. 710

Johann Stebich, Vater; Maria Stebich, Mutter.

Am fernen Heldengrab wacht allzeit die Liebe Deiner trauernden Eltern.

Hainbuchen, den 6. Juni 1944.

Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder und Onkel

Anton Swenschek

Grenadier

am 27. Mai 1944, im Alter von 27 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand.

Unser Toni bleibt bei seinen Lieben unvergessen!

Kranichsfeld, Brunnndorf, Marburg-Dr., Pettau, den 10. Juni 1944. 390

In tiefer Trauer:

Anna Frangesch, Mutter; Anton Frangesch, Stiefvater; Friedrich, Stanislaus, Franz, Anna, Rosalie, Angela, Geschwister; Johanna und Maria Swenschek, Schwägerinnen; Michael Kneser, Schwager; Eduard, Erika, Willi, Stanislaus und Franzl, Neffen.

Tief betrübt geben wir die traurige Nachricht von dem Ableben meiner lieben Gattin, unserer guten Tante, Frau

Amalie Rubin

welche uns am 9. Juni 1944, nach kurzer, schwerer Krankheit, im 47. Lebensjahre, für immer verlassen hat.

Das Begräbnis fand am Samstag, den 10. Juni 1944, um 17 Uhr, am Brunnndorfer Friedhof statt.

In tiefer Trauer:

Franz Rubin, Gatte; Cilli und Christl, Nichten, im Namen aller übrigen Verwandten. 387

Tieferschüttert erhielten wir die traurige Nachricht, daß unser herzensguter, innigstgeliebter Sohn, Bruder, Neffe und Cousin

Bresinschek Franz

Gefreiter

am 8. Mai 1944, in blühendem Alter von 23 Jahren, an der Ostfront den Heldentod gefunden hat.

Unser Franz wird in unseren Herzen immer weiter leben! 714

Lichtenegg, Apfelberg, den 30. Mai 1944.

In tiefstem Leid:

Anton Bresinschek, Vater; Maria Bresinschek, Mutter; Josef, Bruder; Maria u. Elisabeth, Schwestern; Jakob Bresinschek, Großvater; Franz u. Margarethe Bresinschek, Onkel und Tante; Franz Bresinschek, Cousin; Viktoria, Anna u. Maria Bresinschek, Cousinen, und alle übrigen Verwandten

Danksagung

Für die herzliche Anteilnahme anlässlich des schweren Verlustes, den wir durch den frühen Tod meines lieben Gatten, unseres Vaters und Sohnes LUDWIG MARKO, Grenadier, ehemaliger Oberkellner des Versorgungsringes, erlitten haben, sprechen wir unseren tiefsten Dank aus. Insbesondere danken wir den Wehrmachtsdienststellen, dem Chef des Versorgungsringes, für die ergreifenden Abschiedsworte, sowie auch allen Freunden und Bekannten für die Kranz- und Blumenspenden. 392

Marburg-Dr., den 1. Juni 1944.

Karoline Marko, Gattin; Traude, Töchterchen; Franz Marko, Vater; Konrad und Franziska, Geschwister; Martin Goschnak, Schwager; Katharine, Schwägerin; Familie: Pavlitschitsch, Onkel und Tante, im Namen aller übrigen Verwandten. 392

Oglasišnice!

Kih deset do petnaest let pozneje uredili prve kavarne, ki se v svojem bistvu niso mnogo razlikovale od današnjih širom Evrope.

Gre za plemo Abazov, ki stoji kakih 70. tisoč oseb. Najboljšeje Abaza so našli v vasi Kinar, Bil je star 152 let. Drugi najstarejši človek pa je šel 131 pomlad. o Kedar smo spoznali kavof. V Nemčiji se je prva kava pojavila koncem 17. stoletja, in sicer je prišla iz Francije. Na Stajerskem so šele kasneje začeli piti kavo.

Damen- oder Herrenfahrrad in gutem Zustande zu kaufen gesucht. — Oberrotwein b. Marburg-Dr., Bachernstraße 44. 388-4

Winzerfamilie, brave und ehrliche, mit 4-5 Arbeitskräften suche auf einen schönen Weingutsbesitz. Der Posten ist sofort oder am 1. November beim Winzerwechsel anzutreten. Schriftliche Anträge mit genauen Angaben über die Ausbildung im Weingartenfach an die Verw. unter »Schöner Posten«. 699-6

Lehrjunge, kräftig, gesund, mit entsprechender Schulbildung wird sofort aufgenommen bei J. Langerschek, Gemischtwarenhandl. in Mahrenberg 97. 692-6

Suche sofort zum Dienstantritt Schaffer u. Schweizer. Anzufragen im Geschäft Marburg (Drau), Edm.-Schmid-Gasse 3. 372-6

Brave Winzerfamilie mit drei Arbeitskräften wird aufgenommen bei Robert Kunze — Frauheim 129. 358-6

Lehrjunge mit guter Schulbildung, wird im Gemischtwarengeschäft E. Löschnigg - Erlachstein, mit Verpflegung u. Wohnung im Hause, aufgenommen. 712-6

Zimmer und Küche in Brunnndorf o. Rotwein zu tauschen. Priwoschnik, Brunnndorf, Lembacherstraße 76. 377-9

Hausmeisterin wird gesucht. Zimmer vorhanden. Anzufragen: Brunnndorf — Franz-Baum-Gasse 5, oder Moltkeg. 7, Marburg-Dr. 384-6

Wünsche die Bekanntschaft eines Fräuleins oder Witwe, welche Freude zur Landwirtschaft hätte — Zuschriften an »Stajerski Gospodar« unter »Wah- lebe«, 391

Amtliche Bekanntmachungen

Bekanntmachung

Aus gegebenen Anlaß mache ich sämtliche Hundebesitzer, insbesondere die Landwirte und Winzer aufmerksam, daß ihre Hunde rücksichtslos vertilgt werden, wenn sich dieselben nicht unter ständiger Aufsicht befinden oder angehängt sind. 713

Marburg-Dr., den 13. Juni 1944.

Der Kreisjägermeister
für den Landkreis Marburg-Dr., I. U.
gez. HANS ULM.

Bekanntmachung

Alle jene Personen, welche in der Marktgemeinde Weitenstein auf dem Gemeindefriedhof Angehörige bestattet haben und die Belegzeit des Grabes bereits abgelaufen ist, werden hiemit aufgefordert, bei etwaigem Interesse dasselbe als Familiengrab käuflich zu erwerben, sich an das Gemeindeamt der Marktgemeinde Weitenstein persönlich oder schriftlich zu wenden.

Die Frist zwecks irgend einer Einsprache erstreckt sich auf zwei Monate, und zwar vom 1. Juni bis 1. August 1944. Nach Ablauf dieser Frist werden die Gräber nach Bedarf durch die Gemeindeverwaltung weitergegeben. 709

Der Bürgermeister: Ernst Tischler e. h.

Ist alles in Ordnung?

Sorgt, daß kein Löschgerät entzwei, daß Axt und Leiter splitterfrei. Man reißt sich wund sonst in der Host und braucht dann auch noch

Hansaplast

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate. Leibrinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenkassen und Sozialinstitute Marburg/Drau. Mellingerstr. 3

dient heute nur der menschlichen Ernährung! Daran müssen alle Geflügelhalter ebenso denken wie der Verbraucher von Eiern, der sich immer erst überlegen möchte, ob die ihm zugekauften Eier nicht zu einem späteren Zeitpunkt noch besser zu verwenden sind. Dann legt man sie erst mal in

Garambol
— dort halten sie sich.

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist Marburg/Drau Herrengasse 5

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscher kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter Marburg/Drau Draugasse 5 4

Suche einen Säger jediq für eine Venezianer- u. Zirkular-Säge. Derjenige aus Rann, der auf vorige Annonce geschrieben hat, bitte um genaue Adresse. Albin Poklschek, Trifan. 707-6

Kaufe Bett mit Einsatz - Kleiderschrank und 2 Weinfässer von 300 Liter Mathäus Habianitsch, Werkheim 27, Zimmer-7, Thesen Marburg-Drau 362-4

Elektromotore Dynamo, Gleichstrom 3-24 PS, sowie Kultivatoren (Vielfachgeräte) zu verkaufen. Preis laut amtlicher Schätzung Wrbnak, Luttenberg. 395-3

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, Bruder und Neffe

Alois Lorber

Gefreiter und Träger des E. K. 2

am 29. April 1944, im Alter von 21 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand.

Lieber Alois, ruhe sanft in fremder Erde! In unseren Herzen wirst Du weiter leben! 385

Weißenberg, Lilachberg, den 9. Juni 1944.

In tiefster Trauer:

Alois und Maria Lorber, Eltern; Johann, Karl, Anna; Geschwister; Theresia Lorber, Großmutter; Josefa Reiter, und Antonia Pöltzl, Tanten, und alle übrigen Verwandten

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn, unser Bruder

Ludwig Schmigotz

Grenadier

am 26. April 1944, an der Ostfront schwer verletzt wurde und am 15. Mai 1944 in einem Lazarett gestorben ist.

Marburg-Dr., am 9. Juni 1944. 386

In tiefster Trauer:

Anton und Marie Schmigotz, Eltern; Veronika und Mitzi, Schwestern, und alle übrigen Verwandten.

Schmerz erfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß meine herzensgute Gattin, unsere liebe Mutter und Großmutter, Frau

Maria Tschischek geb. Tschech

Hausbesitzerin

uns am Sonntag, den 11. Juni 1944, nach langem, schwerem Leiden, im Alter von 62 Jahren, für immer verlassen hat.

Die Beerdigung unserer lieben Toten fand am Dienstag den 13. Juni, um 17 Uhr, am Friedhofe in Brunnndorf statt

Brunndorf, Marburg und Wachsenberg, den 11. Juni 1944

In tiefer Trauer:

Karl Tschischek, Gatte; Rudl, Max und Felix, Söhne; Maria und Aloisia, Töchter; Anton Fraß und Franz Repina, Schwiegersöhne; Maria, Sophie und Maria, Schwiebertöchter; Maria, Dorothea, Walburga, Alois, Barthol, Karoline, Josefine, Maria, Aloisia und Maria, Enkelkinder, und alle übrigen Verwandten.

Unser innigstgeliebter, guter Sohn, Bruder und Onkel Herr

Matthias Medweschek

hat uns nach kurzer, schwerer und mit Geduld ertragene Krankheit im schönsten Alter von 30 Jahren, am 5. Juni 1944 für immer verlassen.

Seine sterbliche Hülle betten wir nach der Überlieferung von Graz am Sonntag, den 11. Juni 1944, um 10 Uhr auf dem Friedhofe in Rann zur letzten Ruhe.

Wer ihn gekannt hat, weiß, was wir mit ihm verloren haben. 711

Lieber Matthias, die Erde sei Dir leicht, wir vergessen Dich nie!

Rann/Sawe, Agram, Tschernembl, Laibach, den 7. Juni 1944.

In tiefster Trauer:

Matthias Medweschek, Vater; Ignaz, Bruder; Johanna L. nja und Maria, Schwestern; Anton Letonja, Schwager; Nichten und Neffen, und alle übrigen Verwandten